

≡ ○ + ▲
MAGYAR
TERMÉSZETJÁRÓ SZÖVETSÉG

Üdvözöljük a
Megjelenteket!

turistaut@termeszettjaro.hu

„Turisták” vagyunk.

- ▶ *„Az ember nem azért turista, mert az erdőt járja, hiszen a vaddisznó is járja – mégsem turista, hanem azért, hogy maradandó, a közt szolgáló turistalétesítményeket hozzon létre.”*

(Dr. Téry Ödön)

Turistautak és útjelző önkéntesek

- ▶ Az I. Európai Turistaútjelzési Konferencia [Bechyňe, 2004] nyilatkozatából (1.):
 - „... a jelzett turistautak **az európai táj szerves és széles körben elismert részévé váltak**. Ezek fontos szerepe
 - ▶ hogy óvjuk és megértsük a természetes környezetet, és
 - ▶ hogy a lehető legjobban megismerjük a történelmi helyszíneket és az egész európai történelmet és örökséget.”
 - „Az útjelzési tevékenységet, amit Európa néhány részén már több mint 130 évvel ezelőtt megkezdtek, a legtöbb esetben a gyalogos turista szervezetek végzik, ami több ezer ember önkéntes munkájának köszönhető. Az évek során ezek az emberek létrehozták az **egyik legfontosabb, európai önkéntesekből álló csoportot**. A gyalogtúra szervezetek büszkék erre a hagyományra.”

EWV Europäische Wandervereinigung

ERA European Ramblers' Association

FERP Fédération Européenne de la Randonnée Pédestre

Szövetség egykor...

1913. november 30.

21 egyesület

11 662 tag

(szervezett turistaság kezdete:

Magyarországi Kárpátegylet, 1873)

Szövetség ma

2013. (centenárium)

191 tagszervezet

9 100 tag

*„Célunk, hogy a természetjárás a lehető legtöbb ember számára
élményt adó szükségletté váljon hazánk legszebb tájain.”*

Útjelző vezetők köre

≡ ○ + ▲
MAGYAR
TERMÉSZETJÁRÓ SZÖVETSÉG

Több mint 200 regisztrált
útjelző vezető!

Európai Hosszútávú Vándorutak

©www.traildino.com from GEOATLAS

Országos Kék kör

Kéktúra fejlesztési program

A PROJEKT HELYSZÍNE

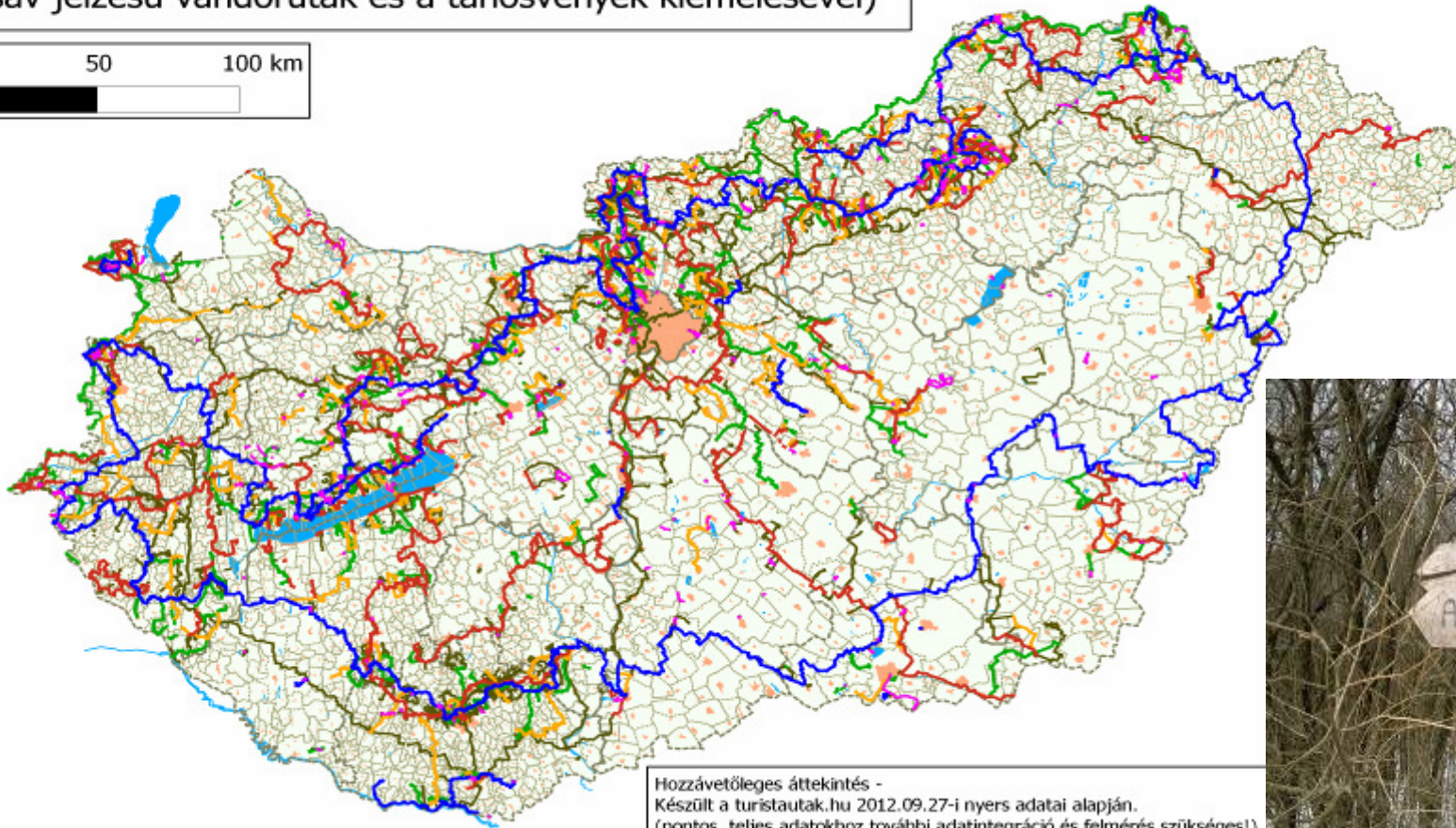
Kéktúra fejlesztési program

- ▶ Útvonal felmérése
- ▶ Útvonali infrastruktúra felújítása, fejlesztése
 - Útvonal járhatóság
 - Útjelzések és táblarendszer - egységesítve
 - Pihenőhelyek, források, kilátók
- ▶ Szolgáltató hálózat
- ▶ Termékfejlesztés
 - Kéktúra és térségi „útvonaltermékek”
- ▶ Fenntarthatóság megszervezése
 - Karbantartás, állapotmonitoring rendszer
 - Helyi partnerség, hálózatépítés
- ▶ TTr – Természetjárók Térinformatikai Rendszere
 - Cél: Kéktúrán túl országos tartalmi lefedettség

Gyalogos turista útvonalhálózat

Magyarország kijelölt gyalogos útvonalainak áttekintése
(a sáv jelzésű vándorutak és a tanösvények kiemelésével)

0 50 100 km

Hozzávetőleges áttekintés -
Készült a turistautak.hu 2012.09.27-i nyers adatai alapján.
(pontos, teljes adatokhoz további adatintézés és felmérés szükséges!)

Térségi lehetőségek

Cél: térségi alapon szerveződő, útvonal-hálózati szemléletű fejlesztés és fenntartás a meglévő útvonalak (természetjáró, zarándok-, zöldút, stb) felújítására, fejlesztésére, +új útvonalakra

- Szinergiák kiaknázása, átjárhatóság
- Széleskörű közös promóció lehetősége
- Egységes jelzésrendszer alkalmazása
 - felismerhetőség, könnyű tájékozódás
 - „Táblaerdő” megelőzése
 - Minőségi útvonalkijelölés

Tágabb keret ...

Turista

vándor

turistaút,

rekreációs út(vonal)

Turizmus

Túra

önvezetés

túrázó

zarándok

turista útvonal

zarándokút

Közjóléti

Ökoturizmus

Természetjárás/-ró turizmus

zöld-

helyi értékek

vándortábor

kiránduló

országjáró

sétaút

kulturális út

szabadidős

Aktív turizmus

kalandtúra

örökség-

teljesítménytúra

Bejárható Magyarország program

Futó projektek:

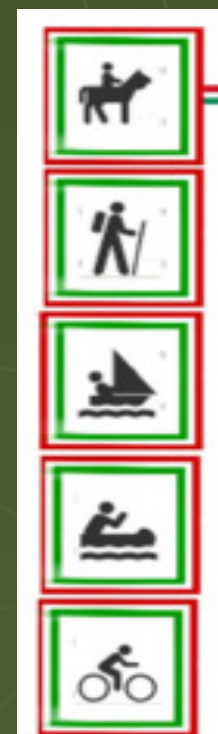
Szabályozás előkészítés

Közoktatási program

További tervek:

Turizmusfejlesztés

...

BEJÁRHATÓ
MAGYARORSZAG

Szabályozás...

Útnyilvántartás

Útvonalak járhatósága

Jelzésrendszer és szabvány

Jelzésfestő minősítés

Szervezeti rend

Táblarendszer

§

Útnyilvántartás és útvonalak bemutatása

Track wanted...

- GPS nyomvonalak a túraútvonalakról

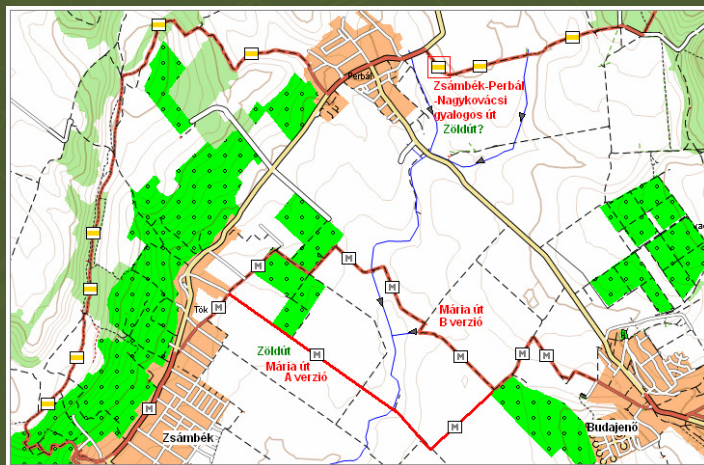
Túraleírások, ajánlók is...

(Turista Magazin cikk,
leendő térinformatikai rendszer)

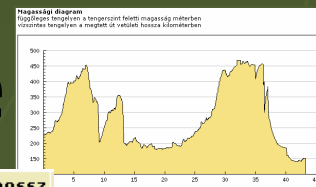

Tervezési, szakmai feladatok pl.

- ▶ Nyomvonalfelmérés, alternatívák, útpontok
- ▶ Kritikus helyek v. hibák megjelölése, fejlesztések tervezése, javaslatok
- ▶ Táblatervezés, űrlapok
- ▶ Kalauz és térképszerkesztés segítése

térképvázat	jelzés	burkolat	szélesség	járhatóság	hossz
	Z+	aszfalt	keskeny műút A		447
	Z+	aszfalt	keskeny műút A		245

Önkéntesség és profizmus

MTSz mint szakmai „kompetencia” központ

- Képzés/minősítés (túravezető, útjelző vez.)
- Kapcsolatok (pl. Corvinus Egyetem, nemzetközi, ...)

...

Útjelző oktatás/minősítés

Célok:

egységes elvek szerint és minőségben dolgozzunk;
legyen a jelzésfestésnek képzése, vizsgája;
aki már régóta fest, annak a munkáját értékeljük

Tervezett rendszer:

1.bevezető oktatás, gyakorlat (1-1,5 nap) → útjelző inas/segéd

2.további munkák vezetővel, felügyelettel...

3.útjelző vezetői képzés → festőmester, vizsgázott/minősített útjelző

(túravezetői vizsga → szakvezető)

4.önálló munkák...

(+oktató, minősítő, tervező...)

Útjelző minősítés értékelési szempontjai

Tervezet:

Min. 2 értékelő

Standard értékelő lap szerint

Utómunka kérése lehetséges

Építő észrevételek, hogyan lehetne tökéletesíteni a technikát

Előre vesszük az útalaposokat

minősítés az elkövetkezendő félév folyamán várható

Oktatási gyakorlatok, együttműködések

MTE

Mária út

Corvinus

TVOSE

Baranya

Sopron

...

Útjelzési értékelési szempontok

1. Helyes útvezetés:

A jelzések a megfelelő nyomvonalon vezetnek-e?

2. Folytonosság és robusztusság:

Van-e mindenütt jelzés, ahová kellene?

3. Láthatóság és egyértelműség:

A felfestett/kihelyezett jelek jól láthatók-e és egyértelműek-e?

4. Csomópontok és kritikus pontok: Jelzett utak

találkozása/vége és a nehezen jelezhető helyek ill. letérési pontok jelzése egyértelmű és teljeskörű-e?

5. Külalak és kivitelezés: Az útjelzések szépek, tartósak, megfelelő méretűek és kivitelűek-e?

+ (külön kezelendő, nem a jelzésfestőn múlik):

+1. Út minősége, járhatósága:

Az útvonal jól és biztonságosan járható-e?

+2. Az útirányjelző és információs táblák

A táblák jól láthatók, jó állapotúak, tartalmuk megfelelő és a helyes irányba mutatnak-e?

MTSz Útalap

Szövetségi támogatás a tagszervezetek önkéntes jelzéstestéseihez, a legfontosabb felújításokhoz; jelzéstestő minősítéshez kapcsolódva

Több mint 50 regisztrált támogatási igény érkezett

Formai megfelelés...

A kis összegű igényeket törekszünk támogatni

Nagyobb összegű igény esetén:
kis összegű támogatás részmunkára
és/vagy projekt(ek)ből később

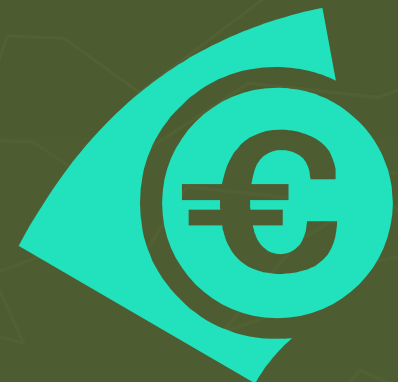
Pontos feltételek kialakítás alatt

Megyei T.Szöv.nek megküldjük észrevételezésre

Elszámolás rendje:

MTSz nevére számla beszerzésről (előleg lehetőség)
vagy egyesület számláz MTSz-nek

Kiértékelés július végére várható.

A teljes felújítás fogalma

az útvonal/szakasz teljes hosszában, mindkét irányban minden (meghagyandó) jelzés újrafestése,
a hiányzó jelek pótlása,
a feleslegessé váló, vagy megrongálódott jelek eltávolítása (szürkítése),
az útvonal karbantartása (pl. bozótirtás).

Nem a meglévők mellé festünk újakat!

Teljes fehér alapok majd száradás után színek!

A fonódó (együtt haladó) jelzések közös festése!

A jelzéscsomópontok teljes kialakítása/felújítása és a csatlakozó jelzések indításának felújítása!

Tervezés-szervezés

Nyitottság – minőség – rendszer

Inkább minőség, mint mennyiség!

Inkább térségi alapú felújítás, mint útvonal-alapú

Szakaszfelújítás csomóponttól csomópontig

Egyeztetés, szervezés, tervezés – ki mikor mit hol miből kinek...

Előzetes bejárás (esetleg vázlatok vagy GPS felmérés)

Utómunka szükségessége

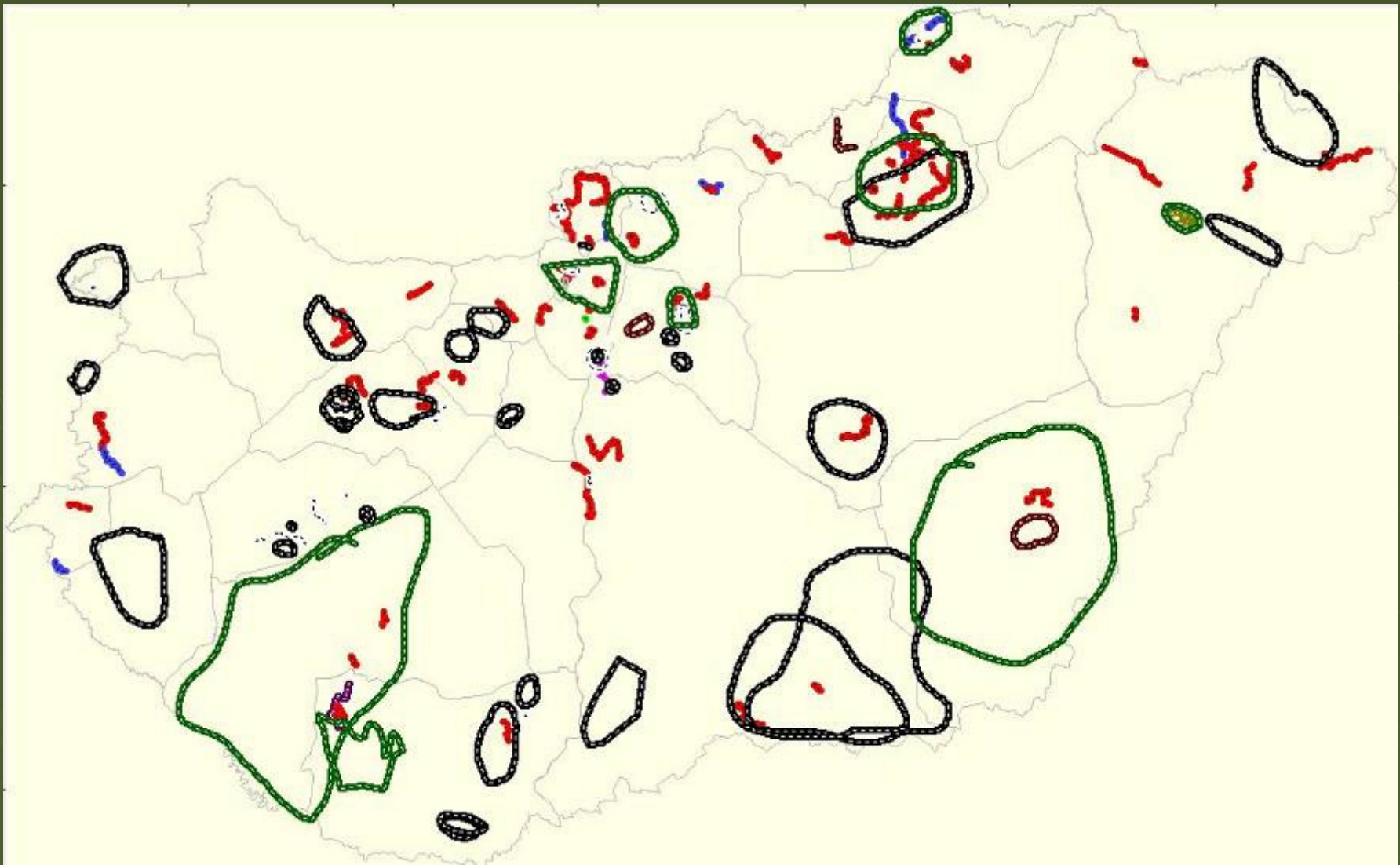
Tájékoztatás

Utánpótlás, bevonás...

Hívjunk új
embereket is
magunk mellé...

Területiség...

Pl.: működési területek Közép-Magyarországon

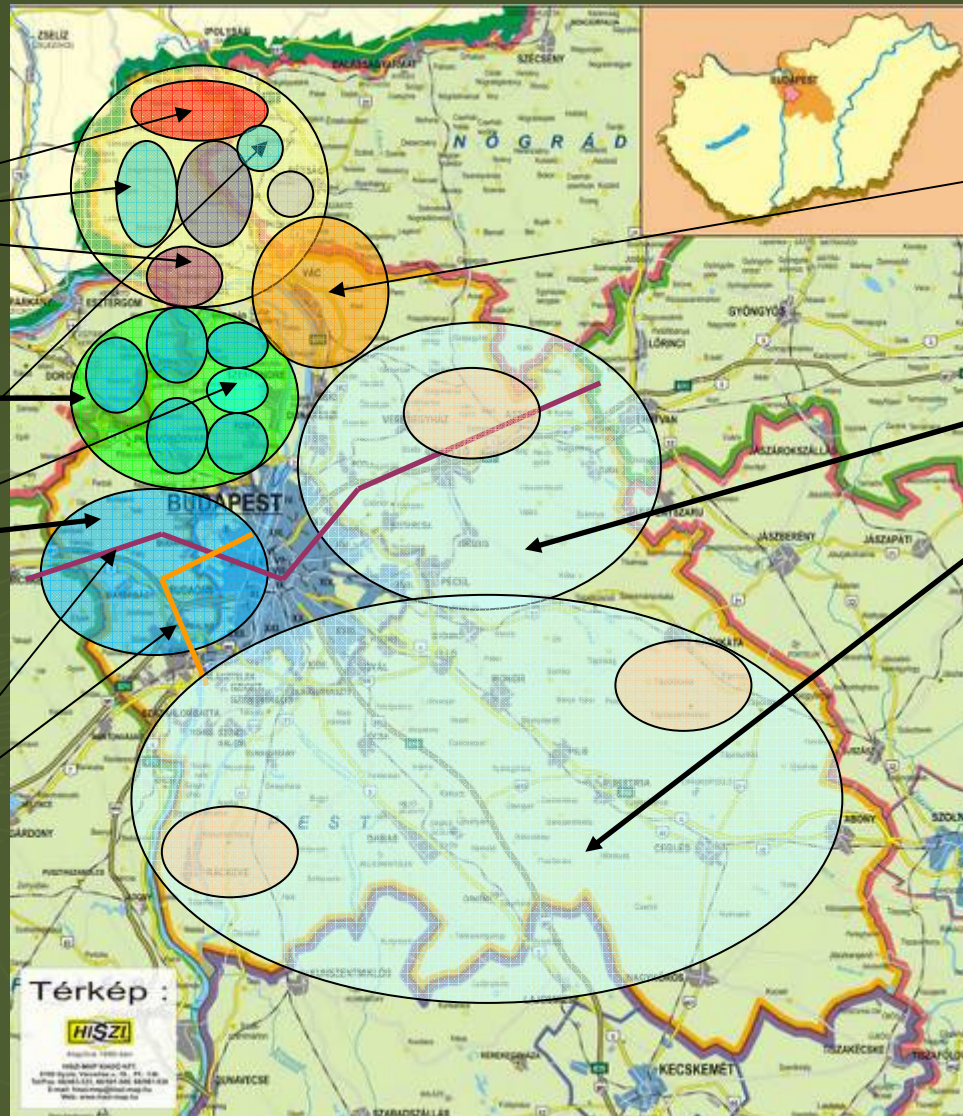
Kb.

Börzsöny felosztás

MTE és
Osztályai
+...

BTSSz

Zarándokút
Egyesületek
(Mária út: MÚTKE
és helyi csoportjai,
Szt.Jakab út,
Gyöngyök útja,
Magyar Zar.út)

Fitt-Fut Alapítvány

PMTSz,
helyi
egyesületek
...

Együttműködés, törekvések

Egyesületek, megyei term.járó szövetségek

Zarándokutak, Zöldutak, ...

Erdőgazdaságok

Természetvédelem

Közlekedés szakma

Bejárható Magyarország Program

Egyéb állami szereplők

Egyéb szakmai műhelyek

Térképkiadók

LEADER

TDM

...

Erdőgazdaságok szempontjai

Nézzük meg, melyik erdőgazdaság területén dolgozunk (ld. térkép;
vagy igazgatástól infó a www.erdoterkep.mgszh.gov.hu/)

Kérjük minden esetben tájékoztatni az erdőgazdaságot/
helyi erdészetet a tervezett jelzésfestésről

Erdészeti szakanyag készül a jelzésfestéshez, megküldjük majd és
kérjük tanulmányozni, helyi oktatásba beépíteni

Kérjük megjelölni/felmérni, megküldeni a visszatérően problémás
szakaszokat

Fontos a közreműködés a kölcsönös tájékoztatásban...

≡ ○ + ▲
MAGYAR
TERMÉSZETJÁRÓ SZÖVETSÉG

Útvonalkijelölés,
jelzésfestés
szempontjai

turistaut@termeszettjaro.hu

Az útvonalkijelölés felépítése

- ▶ Útvonal járhatóság – *végigjárhatóság*
- ▶ Alap útjelzések – *végigkövethetőség*
 - Útirány - „*Merre folytatódik az út? Rajta vagyok-e még?*”
- ▶ Útvonal azonosító elemek, segédjelzések
 - Útvonal - „*Melyik útvonalon vagyok? Melyik jelzésen folytatódik?*”
- ▶ Csomóponti útirányjelző táblák
 - Helymegjelölés – „*Hol vagyok?*”
 - Úticélok, irányok, táv-idő – „*Mi merre hány km, óra?*”
- ▶ Tájékoztató/figyelmeztetés – „*Mire kell figyelni?*”
- ▶ Információs táblák
 - Térképpel + „*Ön itt áll*”
 - Útvonal és/vagy a helyszín, környék bemutatásával

A valóság olykor... ☹️

► „A gyalogjárók tekintélye általában erősen megingott.” *(Ilf-Petrov)*

Társadalmi bázis, érdekképviselet

Szövetség és szövetségesei...

Pl. terephasználat érdekében:

„Annak érdekében, hogy karbantartsuk és kibővítsük a jelzett útvonalak hálózatát, elengedhetetlen, hogy megvédjük vagy visszaszerezzük minden ember szabad és akadálytalan belépési (közlekedési) jogát a természeti tájakra, legalább olyan mértékben, ahogy ez már számos európai országban lehetséges.” [EWV, Bechyně, 2004]

Turistajelzések rendszere

- ▶ Az I. Európai Turistaútjelzési Konferencia [Bechyňe, 2004] nyilatkozatából (2.):
 - „A jelzések, amelyek Európa legkülönbözőbb régióiban találhatóak, mára a **régiók örökségének részévé váltak**.
 - ▶ Az EWV tagszervezetei által használt útjelzéseket el kell ismerni, és védeni kell.
 - „[...] elegendő az **ugyanazon alapelvek alkalmazása** az összes jelzett útvonalon.”

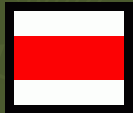
Turistajelzések rendszere

Jelzett turistautak **Magyarországon** 1890-es évek óta vannak.
A mai egységes országos jelzésrendszer alapjaiban megegyezik az 1930-ban bevezetettel (Dr. Strömpl Gábor, Magyar Turista Szövetség).

▶ Színek: (rangsor + útv. megkülönböztetés)

K kék

P piros

S sárga

Z zöld

*Pl. vándorút és
vele azonos színű,
kiágazó mellékút:*

▶ Szabvány fehér alap: 12x10 cm, +nyílforma

Turistajelzések rendszere

- ▶ Vándorutak
 - ▶ Helyi útvonalak, leágazások, útváltozatok
 - Összekötő utak, általános útváltozatok és helyi utak
 - Célpont jellege szerinti leágazások és helyi utak
 - ▶ Helyi körséta, körtúra
 - ▶ Tanösvény

Nem gyalogos jelzések :

 -   Sífutó/sítúra út
 - Kerékpáros útvonal
 - Lovas útvonal
 - Horgony (csónakkikötő)
- Háromszög (MSZ)
(hegycsúcs, kilátó)
 - Négyzet (MSZ)
(szállás, lakott hely)
 - Kör (MSZ)
(forrás)
 - Barlang (omega)(MSZ)
 - Rom (MSZ)
 - Kápolna (kegyhely,
templom, kereszt)
 - Emlékmű
 - Pecsét(előhely)

E jelzésrendszer mint „örökség” védelme, szakszerű alkalmazása, új útvonalaknak (turistaút, zarándokút, tanösvény, zöldút, stb.) a meglévő hálózathoz való szerves kapcsolása közös felelősségünk!

„Gyalogos út- és irányjelzések” szabvány: MSz-20587/2-1988

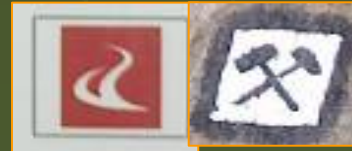
Turistajelzések rendszere

Tematikus útvonalak és hálózatok

Zarándokutak...

Zöldutak...

Egyéb tematikus utak...

Kiegészítő (rácsatlakozó) jelzősmód
(új!):

*Ahol lehet, alkalmazzuk az általános
jelzéseket és szükség esetén tematikus
kiegészítő jelet*

Alap útjelzés

Rácsatlakozó tematika

Az útjelzés célja és fenntartása

▶ „Elengedhetetlen a hegyvidék útjelzéseinek a térképpel/útleírással megegyező formában és útvonalakon történő felfestése, rendszeres gondozása, ehhez a pénzügyi, tárgyi és személyi feltételek biztosítása!”

▶ „[...] lehetővé kell tenni, hogy a jelzések nyomán **bárki biztosan elérje úticélját.**”

(Berki Zoltán, az MTSz Turistaút Albizottság elnöke, a Cartographia turistatérkép- és kalauz sorozat szerkesztője)

▶ „a turisták [...] többnyire nem tudnak a terepen maguktól tájékozódni, gyakran még térképpel sem.”
(Rainer Brämer professzor, a „Wandern und Natur” kutatócsoport vezetője)

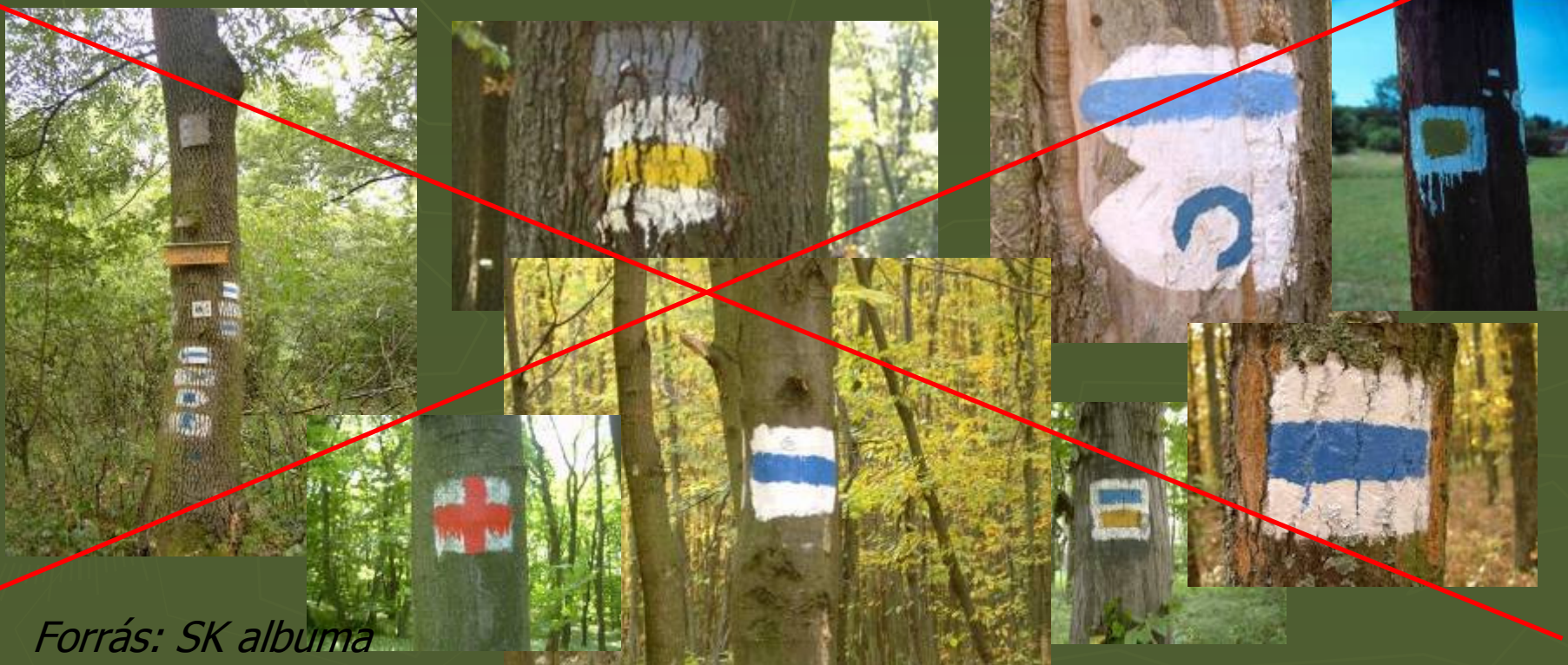
http://www.youtube.com/watch?v=_wg3bXv6Uv8&sns=em

<http://www.youtube.com/watch?v=Sb8CsCDGUYw>

Külalak! – arculati szempontok

Tudunk mi ennél szebbet is...

Arculati érték !

Forrás: SK albuma

Külalak! – arculati szempontok

Mindig teljes fehér alap

Éles kontúrok, sarkok

Szép, szabályos, szabvány méretű jelzések!

Megfolyás nélkül...

(MSZ: 10x12 cm fehér alap)

Így is lehet

Többféle technikával festünk...
(körberajzolva vagy közvetlenül sablonnal)

Csatlakozó és fonódó útjelzések

- ▶ „Felújítási szempontból a fonódó jelzések egy jelzésnek számítanak” (Ált.útm.)
 - Új útnál/felújításkor végezzük el az összes kapcsolódó jelzés újrafestését:

- Táblázáskor a kapcsolódó útvonalakra is gondoljunk:

Bekeretezés

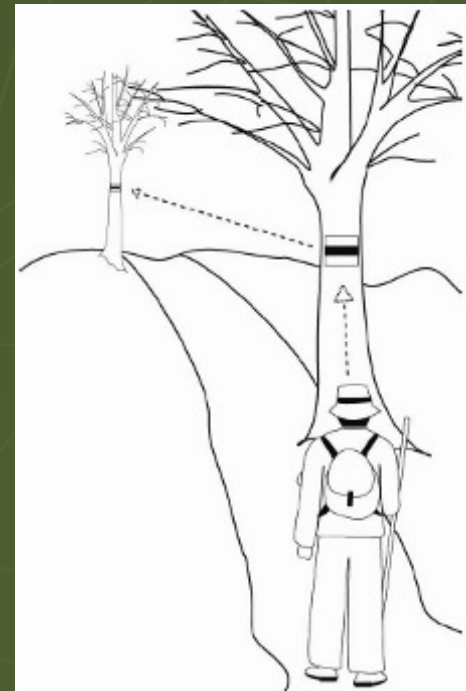
Világos tereptárgyon jó ha keretet festünk
(szürkével vagy jelzésszínnel)

Útbaigazítási alapelvek

- ▶ „Az utak kijelölésekor kettős alapelvet kell követni: láthatóság és biztonság (útvonalmegerősítés).
- ▶ A jelzés
 - szembetűnő kell legyen,
 - mindig jelen kell legyen,
 - nem hagyhat kétséget az út nyomvonalának folytatására vonatkozóan
 - és sehol sem lehet hézagos.
- ▶ Az útjelzésnek csak akkor van értelme, ha a gyakorlatlanok is százszázalékos biztonsággal ráhagyatkozhatnak és nem kell nyomozva nézelődni, keresgélni.” (Rainer Brämer)

- ***Odavezet,***
- ***Továbbvezet,***
- ***Folyamatos***

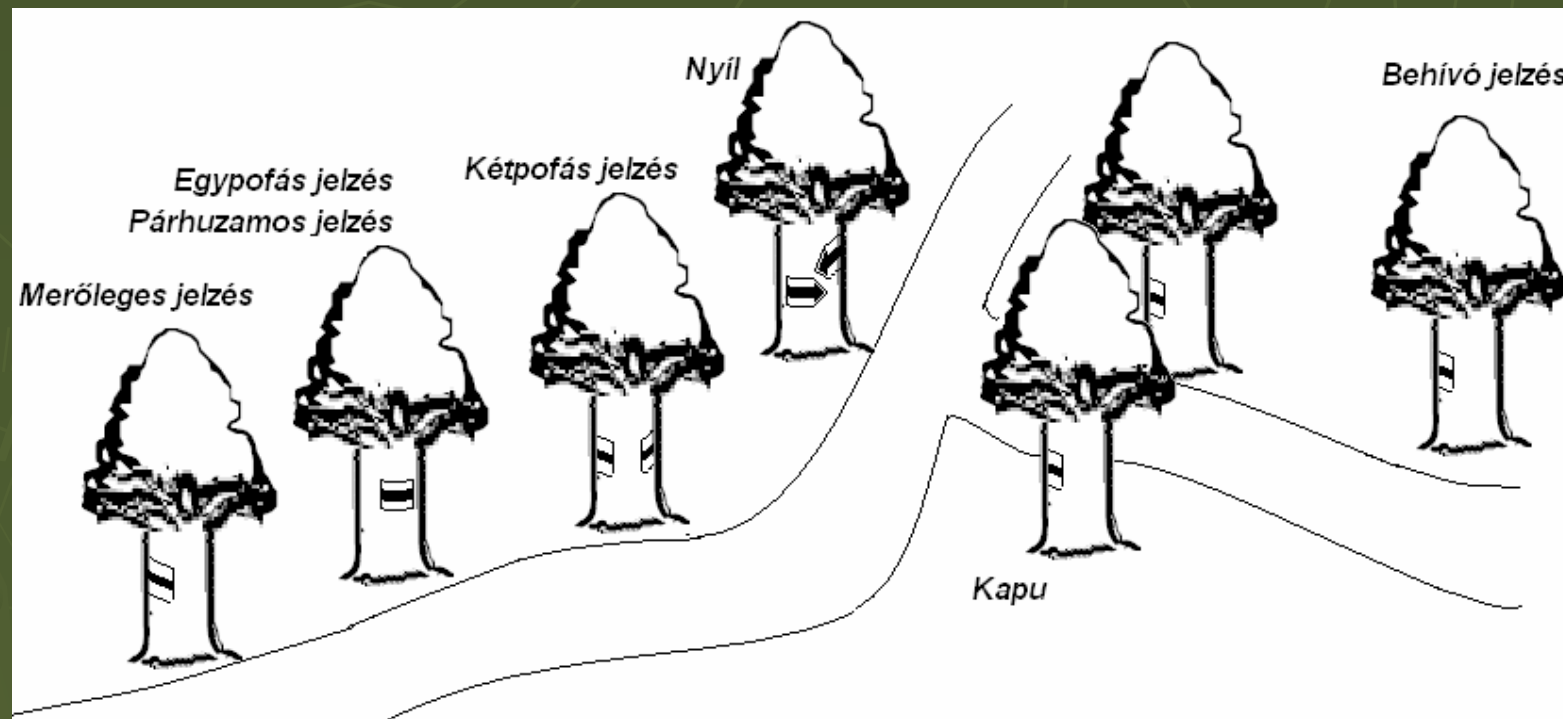

Európai irányelvek (EWW)

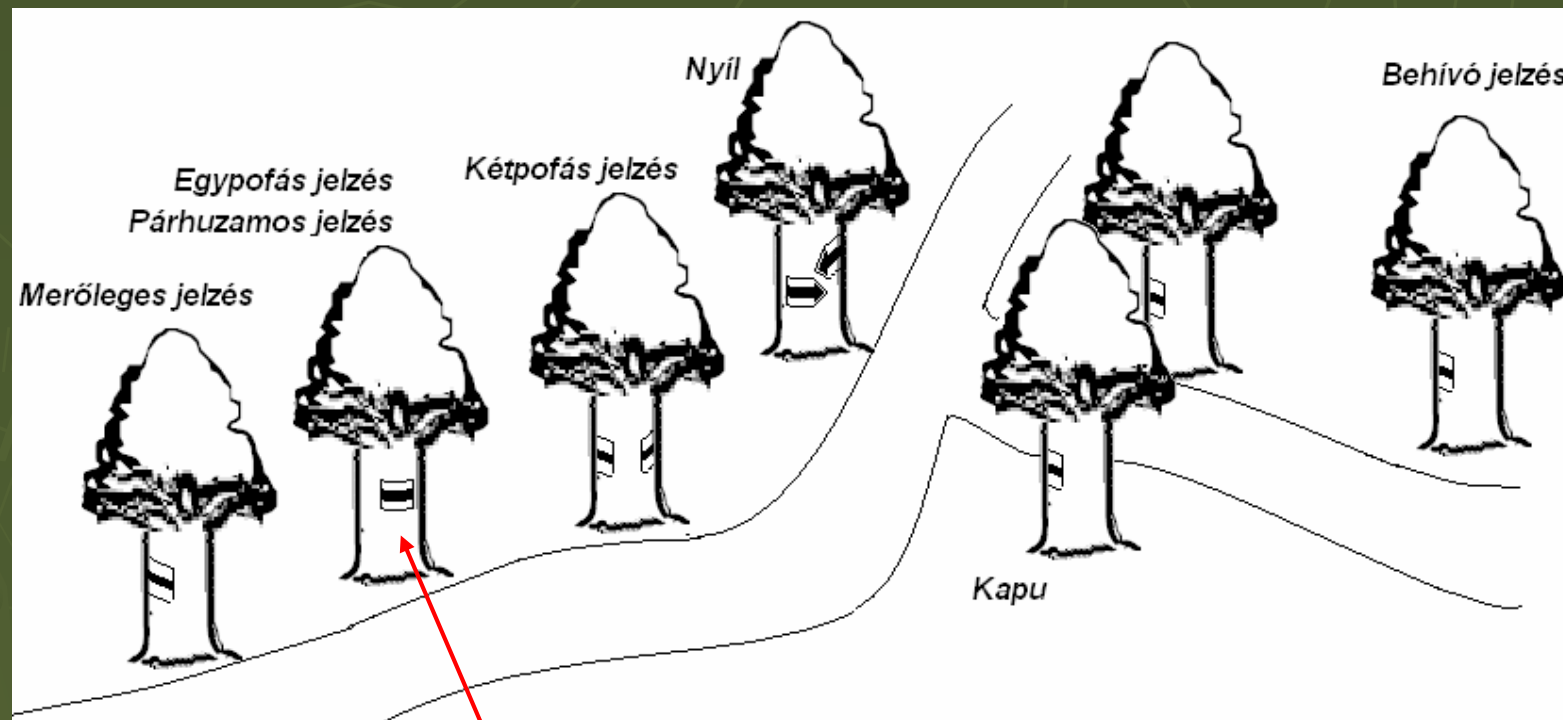
1. „Az útjelzések az útvonal irányában úgy helyezendők el, hogy távolabbról is tisztán látsszanak.”
2. „Az útjelzést a tereptárgyon úgy kell elhelyezni, hogy az teljes egészében látható legyen az úton a jelzés felé haladó turista szemszögéből, biztosítva, hogy a jelzés felülete legalább 45 fokot zárjon be az út nyomvonalával.”
3. „Az útvonalat mindkét irányban ki kell jelölni, irányonként különálló jelzésekkel. Egy-egy jelzés csak az egyik vagy másik irány szemszögéből helyezendő el.”
- 5a. „A hosszú, elágazás nélküli útvonalakra biztató jelzéseket kell felfesteni.” [...]
7. „Különös figyelmet kell fordítani az útvonalak lakott területeken átvezető jelzésére, s főként a lakott területet elhagyó részekre.”

[...]

Általános jelzési módok összefoglalása

Általános jelzési módok összefoglalása

*Csak szükség / célszerűség esetén!
(Többnyire kerüljük a párh.jelzést)*

„Kétpofásítás”

Sok felújításkor régi párhuzamos egypofás jeleket kell átfesteni kétpofásra...

(lehetőleg persze ennél szebben...)

Bíztató / megerősítő jelzés

A sűrűséget indokolatlanul **ne váltogassuk**, mert az figyelemfelkeltő szerepű

Kanyargós (de egyértelmű) útnál javasolt a **kanyarok közben vagy után** festeni

Ha nem akarunk túl sűrűn festeni, mégis kellő biztonságot adni, akkor alkalmazzuk a (szlovákoktól átvett) **felezéses módszert**:

Jelzéssűrűség

Egymástól látótávolságban (többnyire),
de sűríteni vagy ritkítani kellhet, függően:

az út- és terepviszonyoktól (szélesség kijártság, láthatóság)
a jelzések (várható) láthatóságától és élettartamától
az elágazásoktól, kereszteződésektől

Mit mond a szabvány?

"Általános esetben az útjelzések az út nyomvonalára mentén, mindkét irányban egymástól látótávolságra helyezkedjenek el, de legalább 80 – 100 méterenként."

„A turistaút irányvonalának jelentősebb változása esetén, valamint az elágazási pontokon és azok környezetében a jelek elhelyezési sűrűsége 2...5-szörös legyen”. (MSz-20587/2-1988).

Gondoljunk rá...

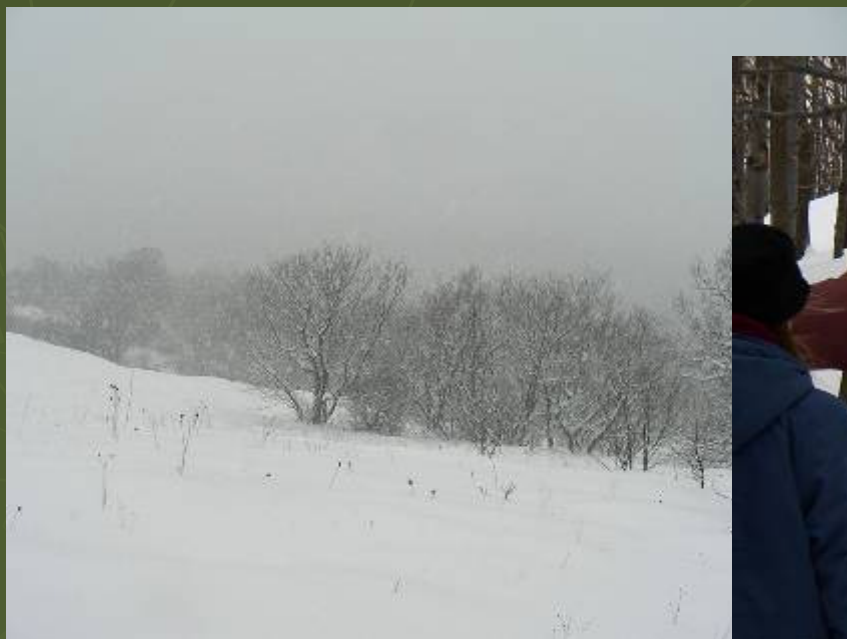
Ködben, alkonyatban stb.
csökken a látótávolság!

Gondoljunk rá...

Hóban

az ösvény mint információforrás vész el
az alacsonyra festett jelek nem látszanak

Gondoljunk rá...

A magasabbra tett jelzés jobban látható lehet

Természetben: kevésbé nő rá a növényzet,

Lakott területen: kevésbé takarják le plakáttal vagy parkolnak elé...

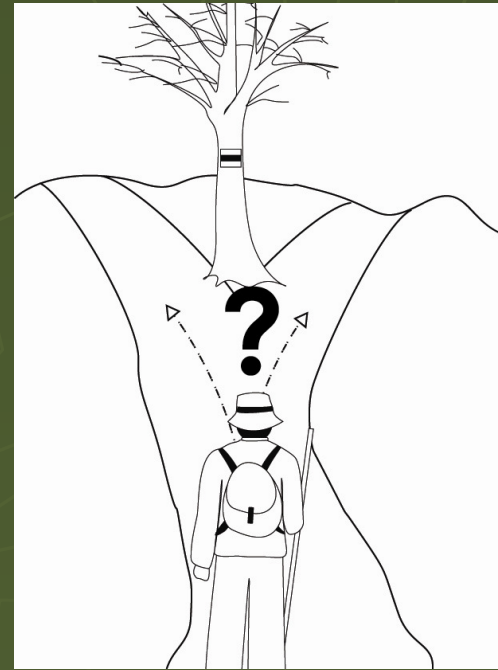
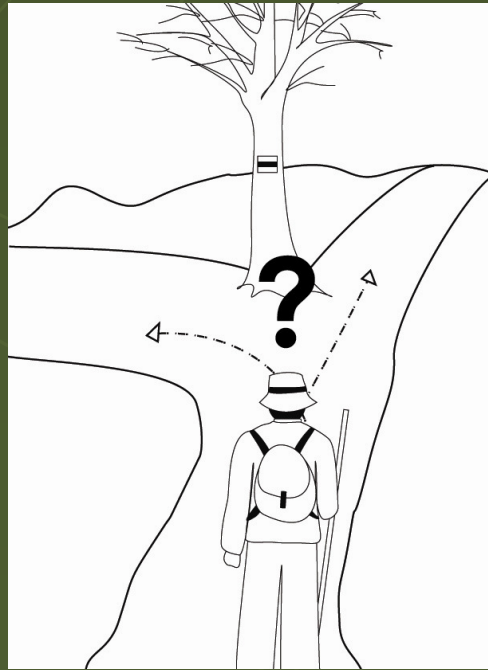
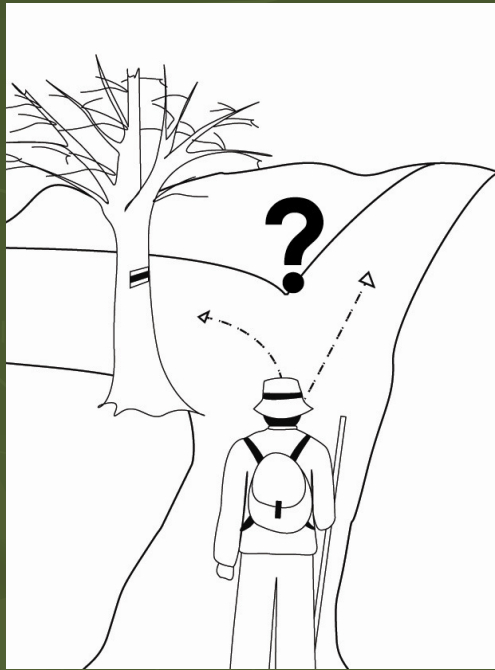
Gondoljunk rá...

Ha egy-egy jel kiesik, ne váljon követhetetlenné az út
(redundancia, robusztusság)!

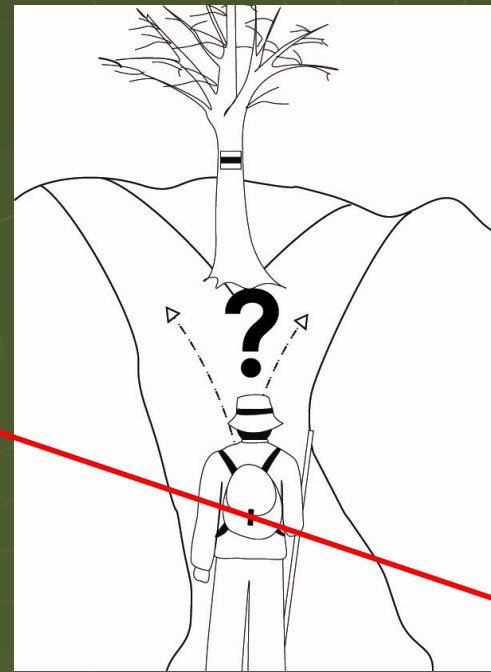
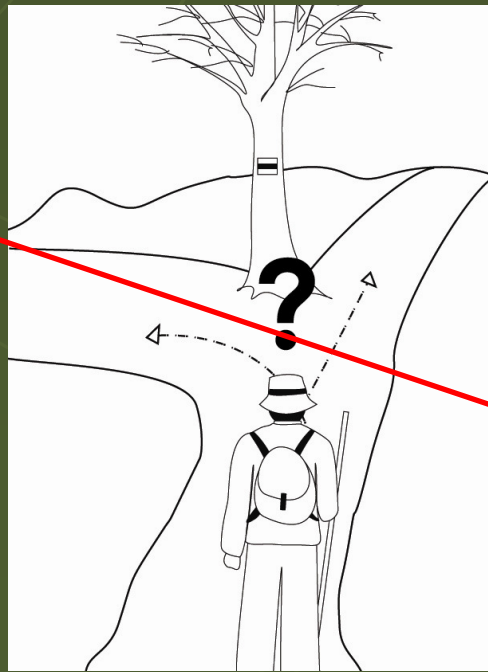
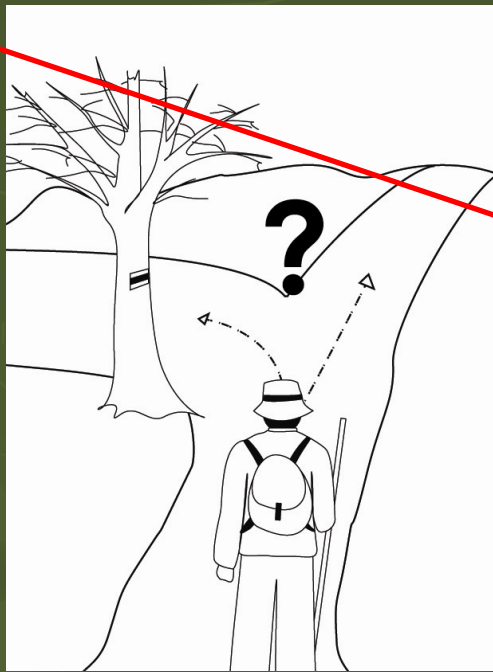

vagy pl.: villanyoszlopsor teljes cseréje... ☹️
(váltogassuk a festhető tereptárgyak/fák jellegét)

Merre tovább?

Félreérthető!

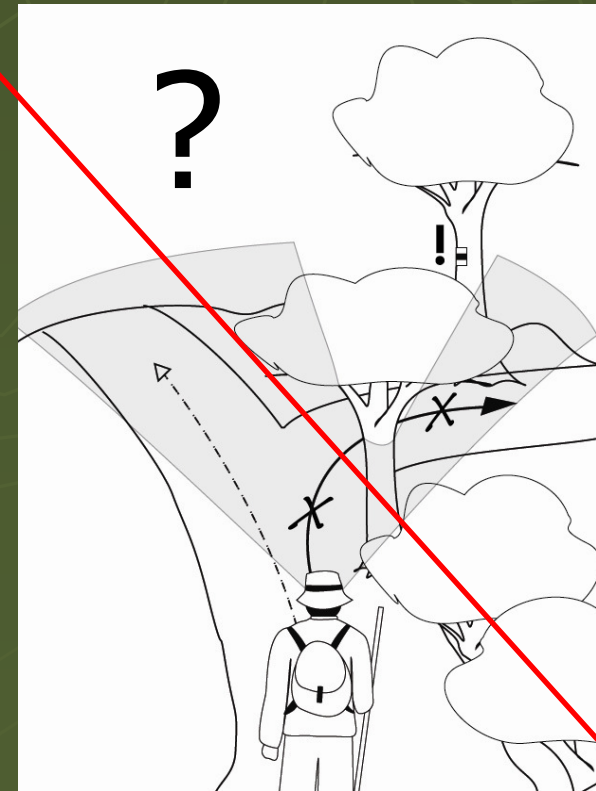
Kerüljük az elágazási pontban a párhuzamos jelzést,
valamint a nyíl nélküli jelzést a sarkon lévő tereptárgyon!

Elágazás, letérés

Minden elágazásban ill. a kijelölt útvonaltól való eltérési lehetőségnél az érkező vándor szemszögéből jól látható és egyértelmű jelzés(eke)t kell elhelyezni.

Egyenesen továbbhaladásnál is, de kiemelten ha a jelzés letér / eltér az addigi útiránytól!

Ismerjük jól az utat, de tudjuk azok szemével is nézni, akik először járnak rajta!

Nyíljelzés

(MSz-20587/2-1988) 17x10 cm, 90°
„Nyílheggyel bővített fehér alap”

Jelzésfestő útmutató:

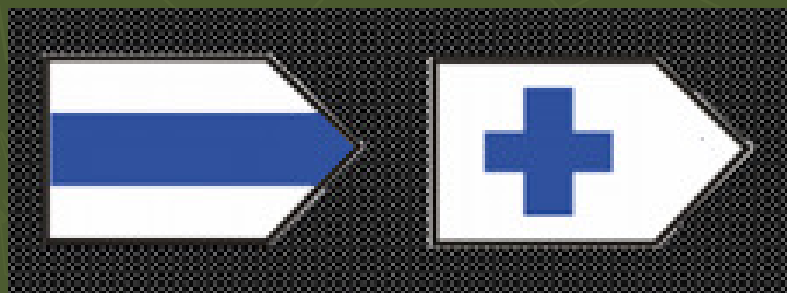

A nyíl figyelemfelkeltő; csak szükség esetén használjuk! („rábeszél az új irányra”)

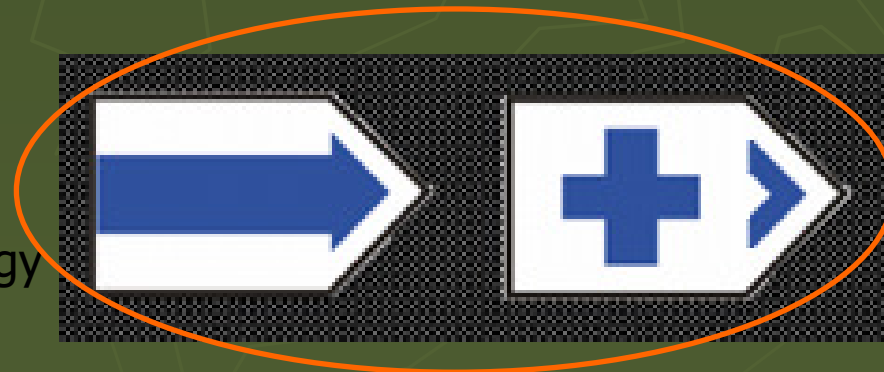
Nyíljelzés

(MSz-20587/2-1988) 17x10 cm, 90°
„Nyílhegygel bővített fehér alap”

Jelzésfestő útmutató:

vagy

Fokozatosan térjünk egységesen erre a formára...

A nyíl figyelemfelkeltő; csak szükség esetén használjuk! („rábeszél az új irányra”)

Nyíl egyértelműsége

Nyíl vagy nem nyíl...?

Nyíl egyértelműsége

Merre mutat...?

Nyíl vékony fákon

Hogyan fessük...?

Nyíl vékony fákon

Csak ha mással nem tudjuk kiváltani!

Nyíl + behívó jel

A nyíltól annak irányába nézve lehetőleg mindig látható legyen az útvonal folytatásában a **következő (behívó) jelzés.**

Nyíl speciális alkalmazásai

Csak akkor alkalmazzunk ilyen,

ha az általános jelzési módok helyben nem elég kifejezőek,
kevésbé láthatóak ill. robusztusak!

Kivéve a kétirányú nyilat, ami még csomópontban is jó lehet

Kétirányú:

Egyenes:

Kanyarodó:

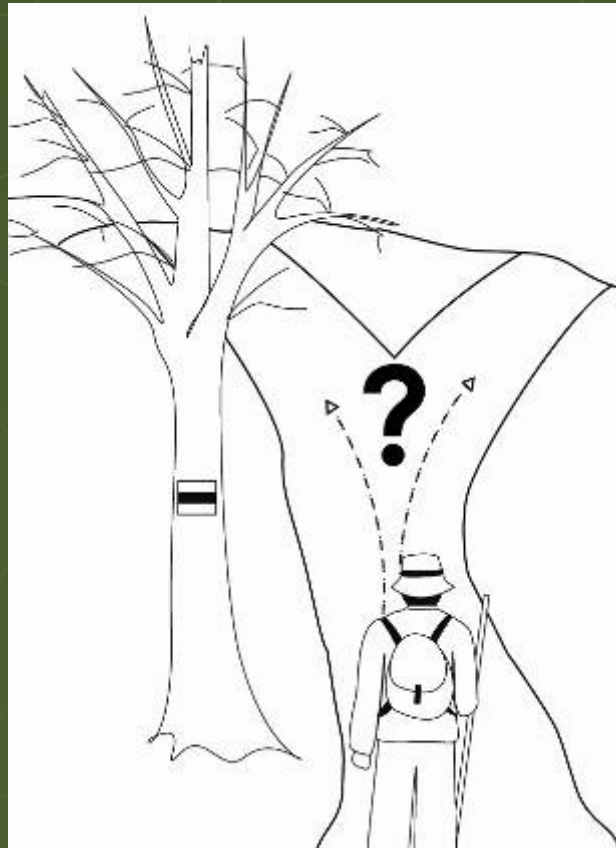

Átlós:

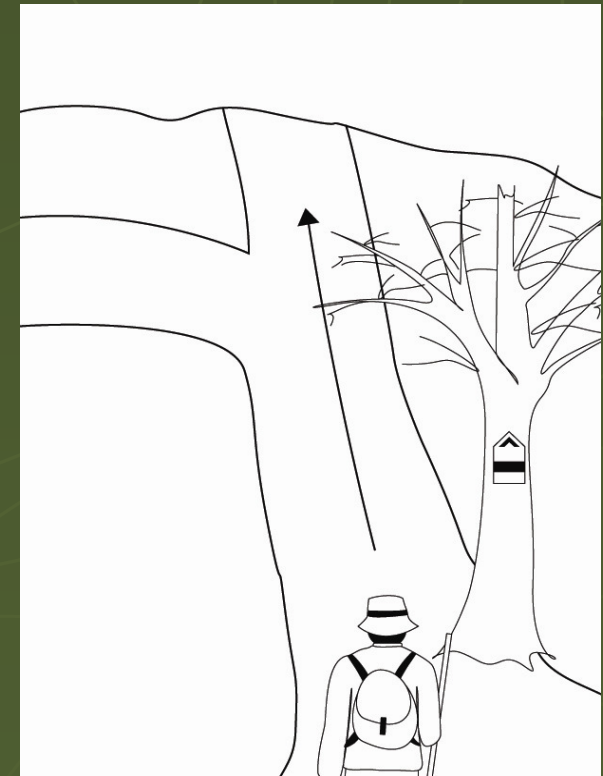
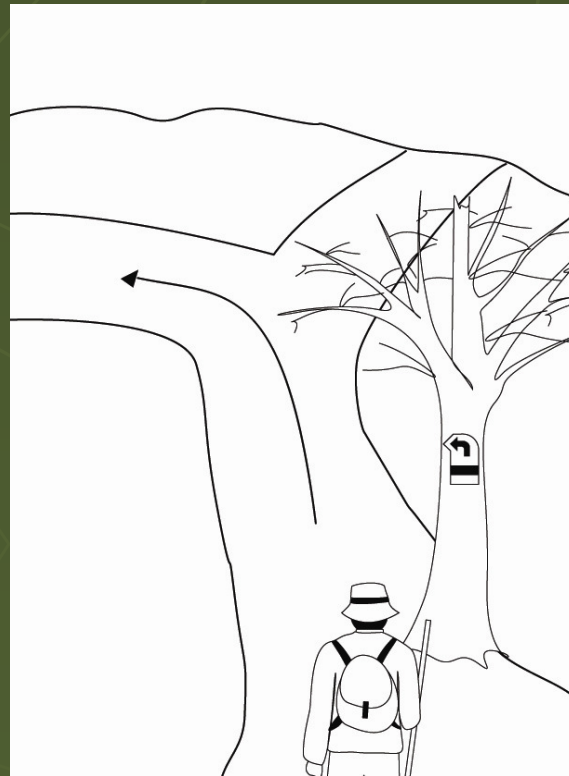
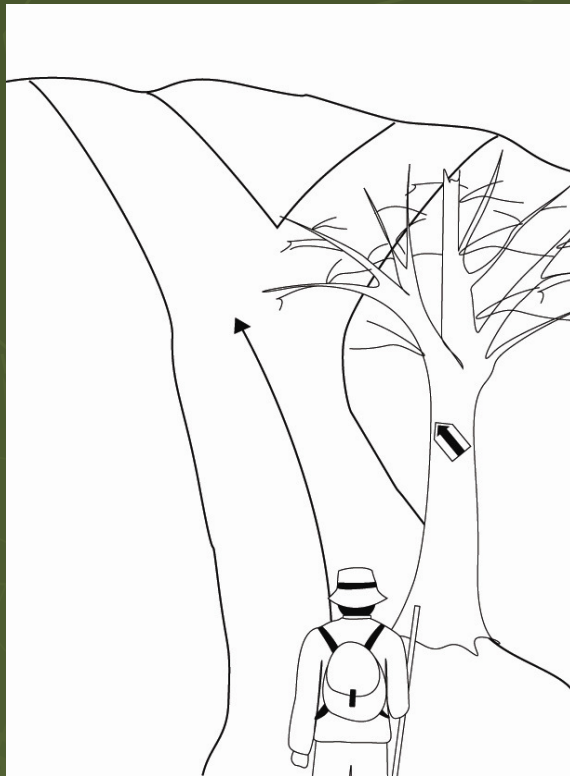
Nehezen jelezhető helyek

..... ha nem lehet az elágazási pontban jelezni ?

Nehezen jelezhető helyek

Előjelzés, ha nem lehet az elágazási pontban jól és „erősen” jelezni:

Ilyen speciális nyilakat csak szükség esetén alkalmazzunk!

Nehezen jelezhető helyek

„Adott esetben a legfontosabb szempont a helyes útválasztás biztosítása. Ha az csakis olyan megoldással biztosítható, amit az érvényben lévő szabvány vagy ez az iránymutató nem tartalmaz, válasszunk olyan, helyben jól értelmezhető jelzésvariációt, ami a célnak megfelel. Mivel egy ilyen jelzéshez nincs sablon, különösen ügyelni kell rá, a speciális jelzésen látsszon is az, amit mutatni akarunk vele.” (Ált.útm.)

Nehezen jelezhető helyek

Pl. Ha semmi más nem segít...:

???

... de maradjunk
ésszerű határok
között!

Forrás: go.to/funpic

Alap útjelzések - Útjelző tereptárgyak

- ▶ Ha egyáltalán nincs alkalmas tereptárgy, fapóznát vagy kőoszlopot is kihelyezhetünk.

*Pl. Budavidéki Zöldút,
Szt.Jakab zarándokút, Mária út*

Erőteljesség alapelve

Ha valami miatt nagyon fontos egy jelzés, akkor nem elég az az egy, hanem 2-3 jelzéssel meg kell erősíteni ugyanazt az információt, útmutatást;

ugyanaz igaz ha csak olyan módon vagy helyre tudunk festeni ahol várhatóan kevésbé veszik észre, könnyebben takarásba kerülhet, megrongálódhat vagy eltűnhet (pl. korhadó fa, instabil tereptárgy, burjánzó növényzet);

azaz: ne egy-egy jelzésben bízzunk, hanem a jelek összességében, mérlegelve a jelek várható láthatóságát, tartósságát összefüggésben azok fontosságával.

Erőteljesség alapelve

Mi következik ebből? Pl.

Ha kell több jelzés egymáshoz közel

Kapujelzés

Íránymutató + behívó jelzés

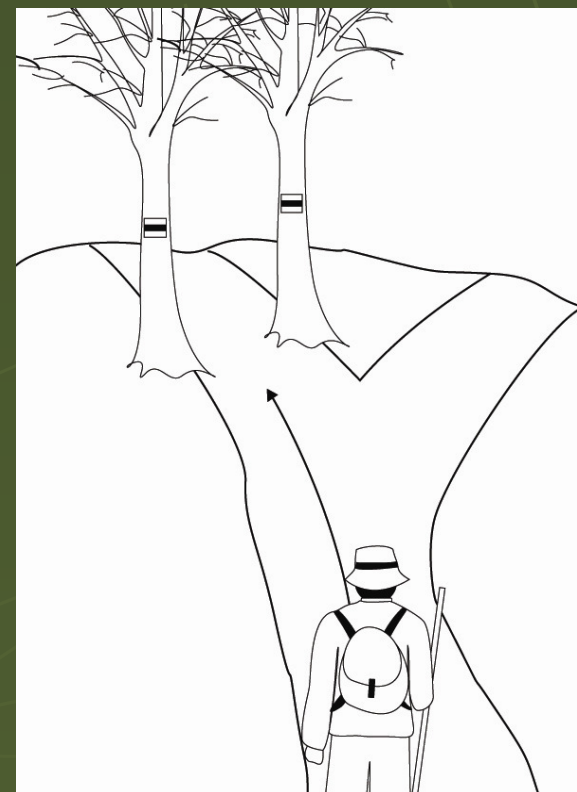
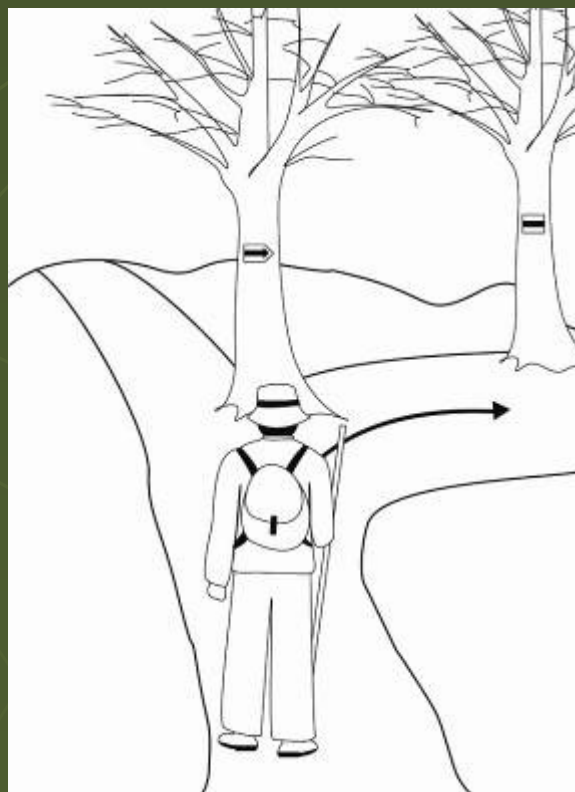
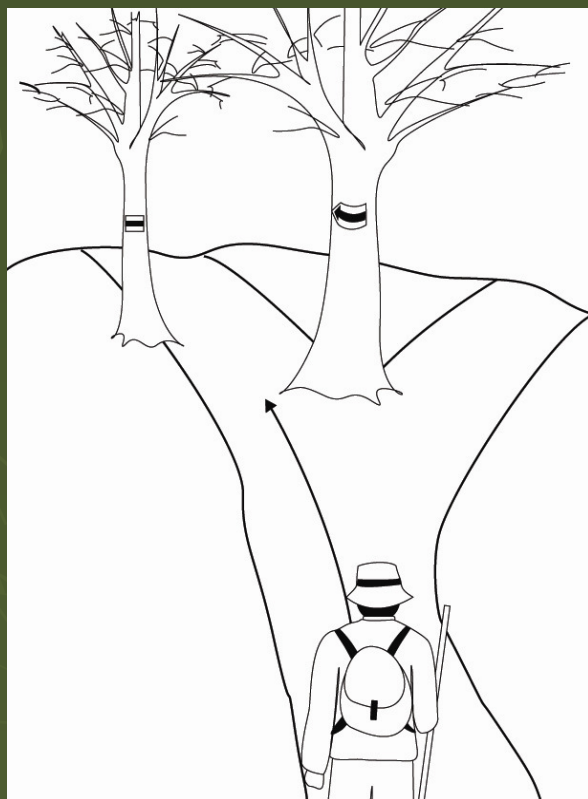
Behívó + megerősítő jelzés

Nyíl + behívó jelzés

Előjelzés + behívó/megerősítő jelzés

Előjelzés + íránymutató jelzés

Egyértelmű jelzés elágazásban

Ha egyenesen kell továbbmenni, inkább pár méterrel bejebb fessünk,
Ha el kell kanyarodni, használjunk nyilat...
A következő jelzést amúgy is közel fessük, az megerősíti a helyes irányt

Nyíl + behívó jel

A nyíltól annak irányába nézve lehetőleg mindig látható legyen az útvonal folytatásában a **következő (behívó) jelzés.**

Ha erre nincs kellően erőteljes lehetőség és az irányváltás váratlan ill. nehezen észrevehető letérés, akkor is használjunk előjelző nyilat! (gondolva arra, hogy az irányjelző nyíl is kieshet!)

Jelzésenkénti egyértelműség alapelve

Az egyszerűségere való törekvés mellett törekedni kell arra, hogy egy-egy jelzési pont (fa pl.) önmagában is minél egyértelműbb legyen, ne csupán a többi jelzéssel együtt (gondolva mindkét irányra). Egyrészt nem biztos hogy észreveszik a többit, másrészt kieshet bármelyik jel, harmadrészt lehet hogy valaki az ellenkező irányból jövőnek szóló jelzést (pl. nyilat) neki szólónak veszi

Mi következik ebből?

kapujelzéssel óvatosan bánni (túl erős szögben való töréskor vagy a kapu egyik tagjának félreérthetősége esetén nyílheggyel egészítsük ki)

nyílhegyek irányával óvatosan bánni (minél pontosabban arra mutassanak amerre menni kell)

gondoljuk meg, hogy adott esetben nem lenne-e egyértelműbb egy nyíl nélküli jelzést nyílheggyel ellátni vagy sarokjelzéssé tenni (ráerősíteni merre tartunk)

nyíl festésekor gondoljunk mindig az ellenkező irányból érkezőkre is; célszerű lenne-e nyílpart használni vagy egy úttal párhuzamos egyirányú nyilat kétirányúsítani

kanyarodó nyilat csak elágazás előtt és csak úgy használjunk, hogy az ellenkező irányból jövők számára félreérthető ne legyen

Kapu nyílheggyel

Élesebb szögben való törésnél ha kaput alkalmazunk, a kapujel szemközti eleme nyíl lesz, a kapu másik oldala pedig a nyíl behívó jele

Út:

Merre is ... ?

Merre kell menni itt ... ?

Ha be kell fordulni balra, akkor tegyük nyílhegyet!
Ha egyenesen kell menni, akkor is tegyük egyértelműbbé!

Merre is ... ?

Merre kell menni itt ... ?

Ha egyenesen kell menni, akkor is tegyük egyértelműbbé!
Minél közelebb a jobb széléhez...

Merre is ...?

Merre kell menni itt ... ?

Ha egyenesen kell menni, akkor is tegyük egyértelműbbé!

Minél közelebb a jobb széléhez...

Ha áthajlik az oldalára, akkor a legegyszerűbb [s jelzés lesz visszafelé is]!

Sarokjelzés

Egyik irányból merőleges, másik irányból párhuzamos.

Azt jelzi, hogy a tereptárgyat melyik oldaláról kell kerülni...

A visszafelé iránynak megerősítés.

Önmagában nem bekanyarodást jelent!

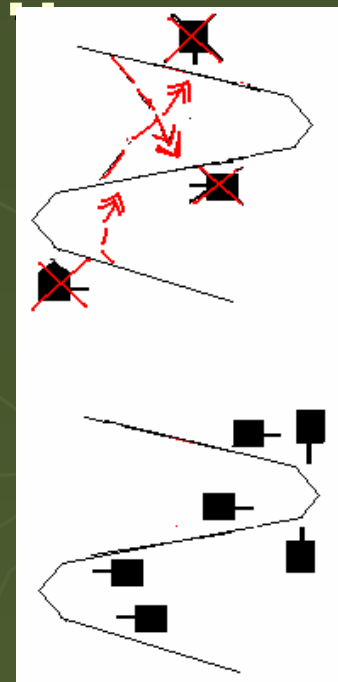
Gondoljunk rá...

Az sem jó, ha túl távolról látszik már egy jelzés.

Szerpentin utakon pl. rövidítésre sarkall, ha „átlátunk” a következő kanyar utáni részre

Kerüljük a párhuzamos jelzést a kanyarokon kívül és a messziről látható nyilat ha nem szükséges

Mindig közvetlenül a hajtókanyar utánra fessünk egy behívó jelzést (ha nincs leágazás) pl.:

Azt szokás mondani, hogy általános esetben egyszerre **legfeljebb 1-2 jelzés** látszhat előre (**kivéve** ott ahol más miatt indokolt – a **helyes és robusztus útbaigazítás** mindig elsődleges szempont!)

Kezdő festőként ha bizonytalanok vagyunk, **inkább sűrűbben** fessünk, s ahogy egyre gyakorlottabbak leszünk, érezni fogjuk mikor-hogyan lehet ritkítani

Kiegészítő jelölések

Haladási információ: szükség esetén

Vékony fán különálló nyílhegy

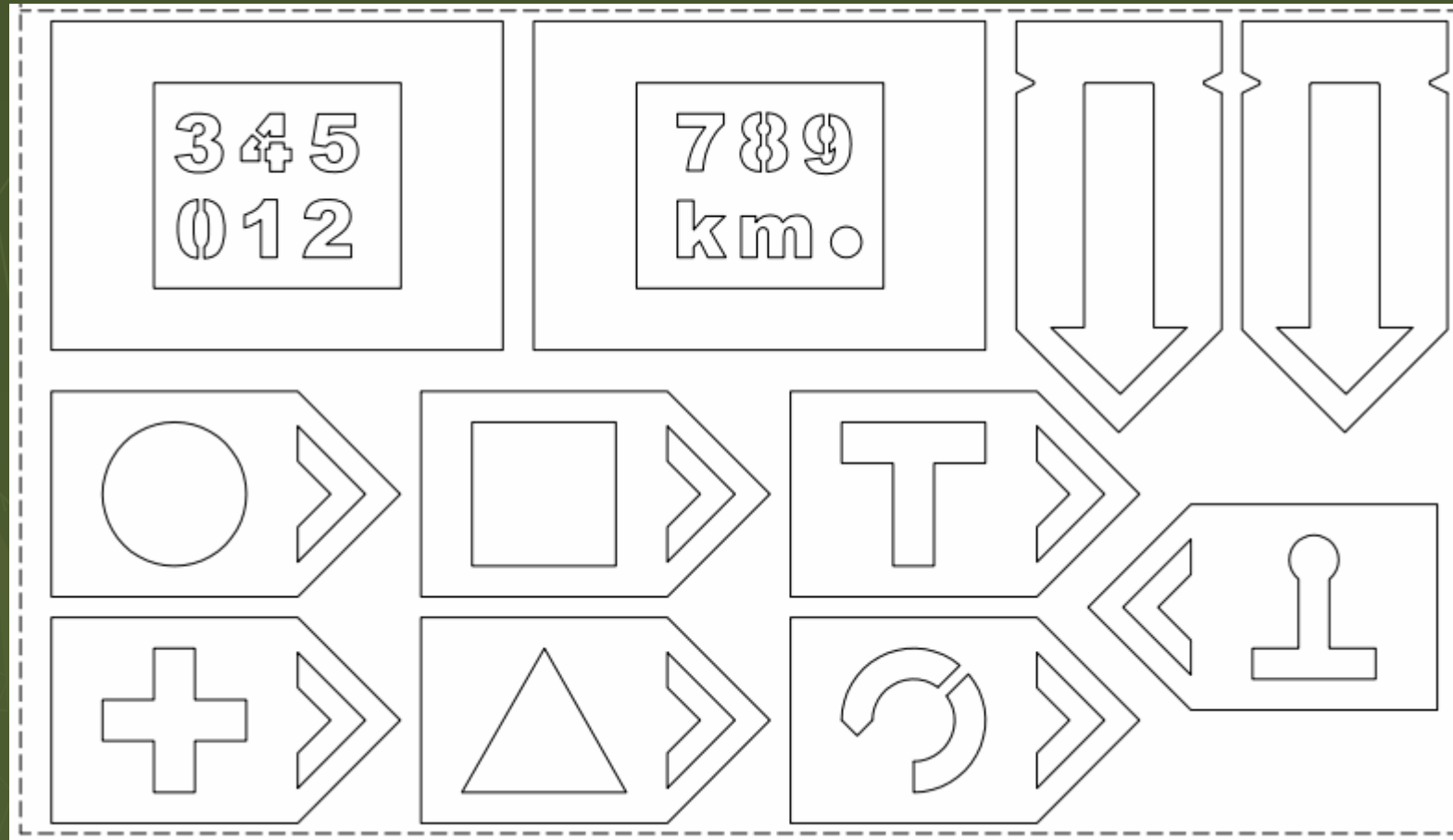
Út végét/kezdetét jelző pont

Útvonal-azonosító elemek

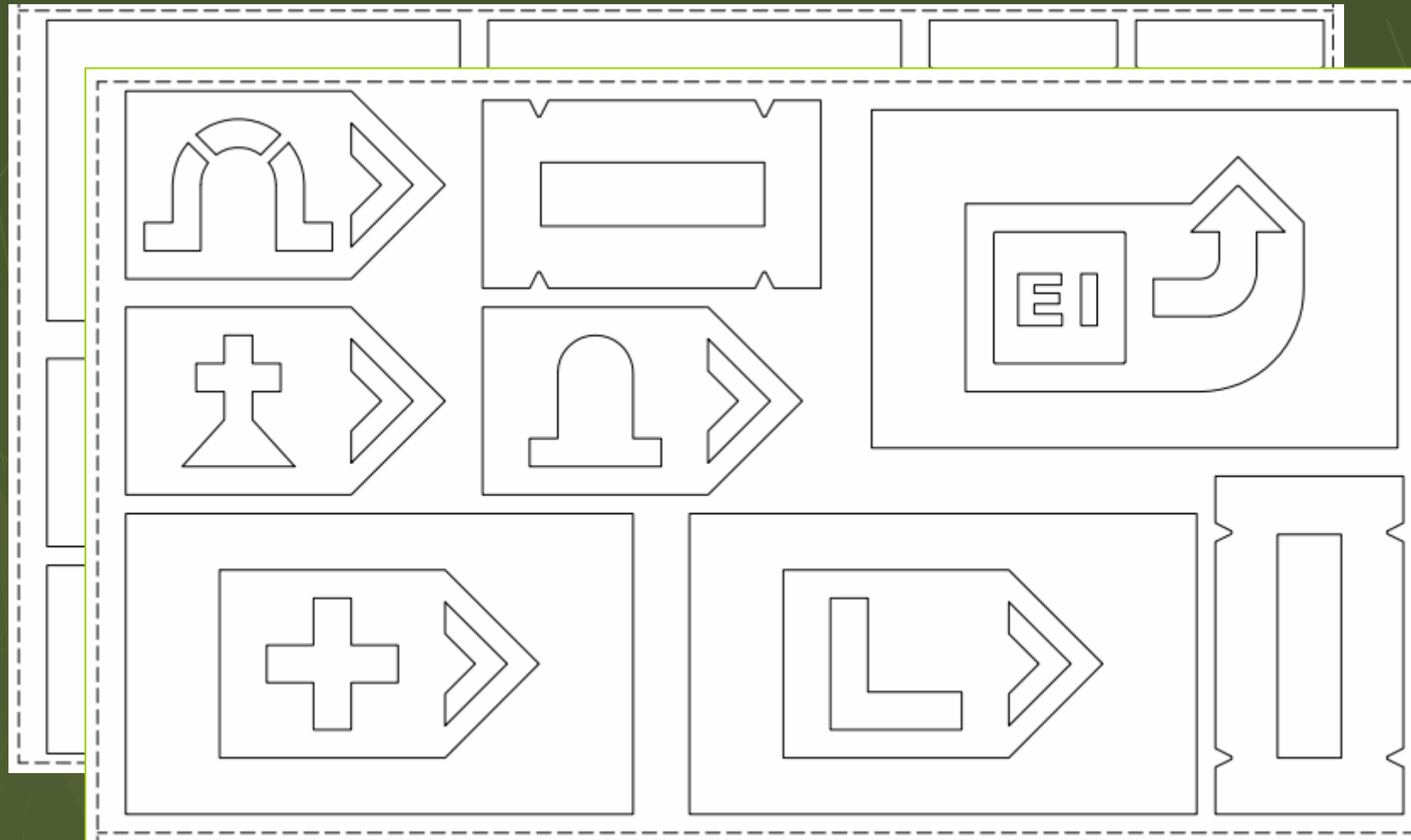
Céljelölő felirat

A sablonkészlet...

A sablonkészlet...

Rácsatlakozó jelzésforma

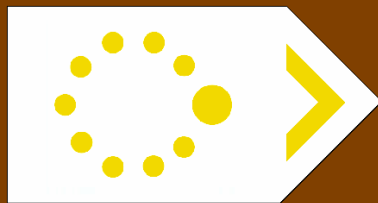
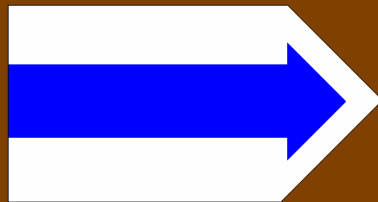
PI. zöld tanösvény hosszan a Kéktúra mentén

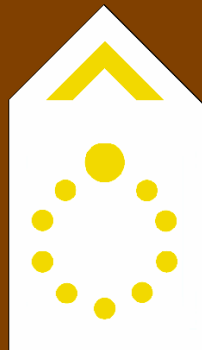
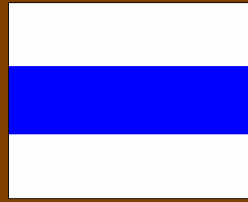
Rácsatlakozó jelzés javasolt formája

Alap útjelzésekre ráépülő útvonalaknál,
hosszan ill. többszörösen fonódó útvonalakra

Segédjelzés és alkalmazása

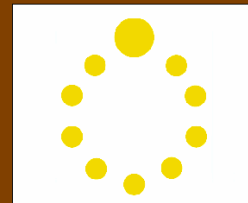

1. Kanyarodás fő csomópontban

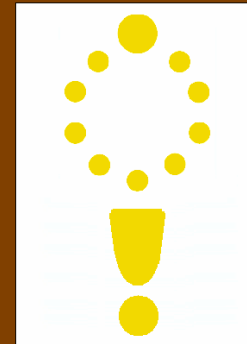
2. Rácsatlakozás alap jelzésre (x2)

(Innentől csak az alap jelzés vezet a segédj. út következő fő csomópontjáig)

(jól jelezhető letérés előtt)

3. Alap jelzésről való letérés előjelzése csomópont előtt (x2)

(vagy előjelző nyilakkal)
(váratlan vagy kevésbé jól jelezhető letérés előtt)

4. Önálló haladás esetén rendes alapjelzésként festendő
(ha az adott szakasz nem kijelölt turistaút egyben)

5. Gyakori jelzésváltás esetén rendes fonódásként festendő

Stb...

Kérjük a kiküldött anyagokat megnézni,
javaslatokat tenni...

Nem festett jelek

- Kátrányos faoszlopra szögelt tábla:
- Fém tereptárgyakra lehet matrica:

+Szalagozás: csak ideiglenes jelleggel!

≡ ○ + ▲
MAGYAR
TERMÉSZETJÁRÓ SZÖVETSÉG

...folyt.köv.

turistaut@termeszettjaro.hu

Alapinfrastruktúra: (járható) út és jelzés(rendszer)

+Létesítmények és szolgáltatások

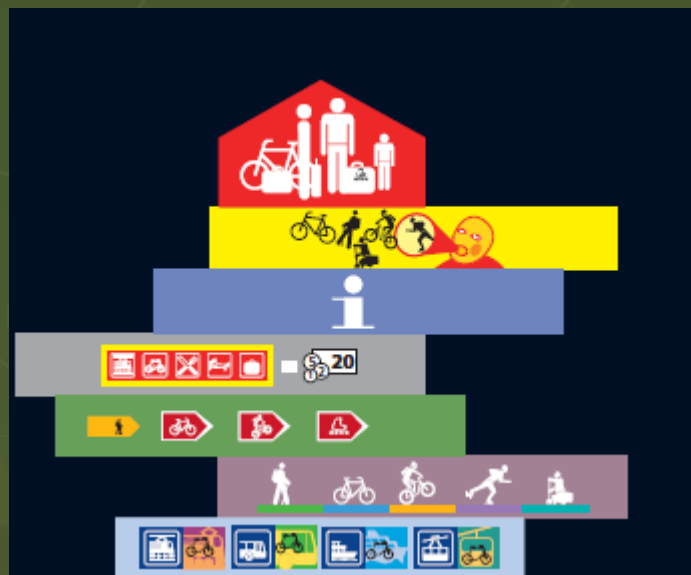
+Térképi megfeleltethetőség!

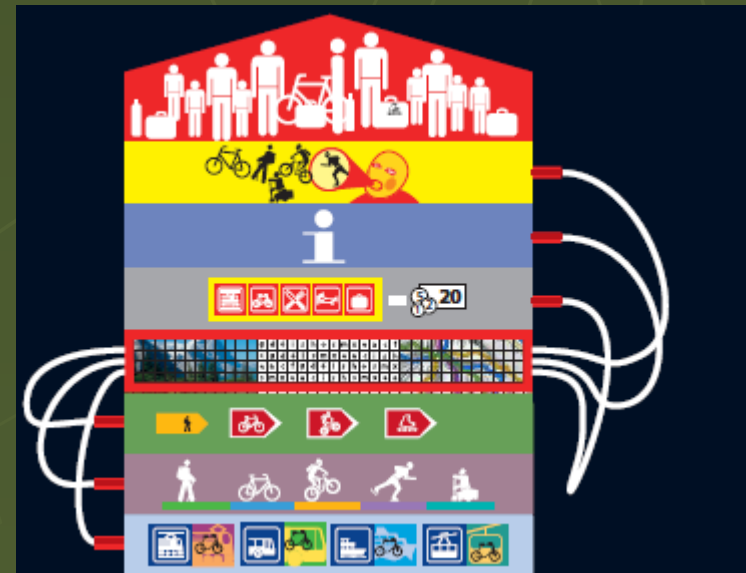
Turisztikai és rekreációs célú kijelölt gyalogos útvonalak

Minta: EuropeMobility

Minta: EuropeMobility

Minta: EuropeMobility

1. Portál 2. Térkép 3. Útvonal 4. Menetrend 5. Szolgáltató 6. Vonzerő

The screenshot displays the website [map.wanderland.ch](http://map.wanderland.ch/?lang=de&p&route=all). The interface is organized into several sections:

- Header:** Includes a navigation bar with language options (französisch, italiano, english) and a search bar.
- Left Sidebar:** A vertical menu with various activity categories, each with a plus icon and a checkmark:
 - Grössere Karte
 - Wanderland
 - Veloland
 - Mountainbikeland
 - Skatingland
 - Kanuland
 - Bahn - Bus - Schiff
 - Orte
 - Übernachten
 - Einkaufen
 - Sehenswürdigkeiten
 - Natur
 - Kultur
 - Erlebnisse
- Main Content Area:**
 - Top Left:** A card for "Jugendherberge Zug" with contact information: "Schweizer Jugendherbergen, Allmendstr. 8, 6300 Zug, Tel. +41 (0)41 711 53 54, Fax +41 88 / 35-81 CHF / 8K 12-2, zug@youthhostel.ch, www.youthhostel.ch/zug".
 - Top Right:** A "Fahrplan" (timetable) form with fields for "Von", "Nach" (set to "Zug Landsgemeindeplatz (See)"), "Datum" (15.01.2013), and "Zeit" (09:47). It includes a "Kalender" button and a "Verbindung suchen" button.
 - Bottom Left:** A card for "Zytturm" with a description: "Haben Sie den grössten Turm in der Altstadt mit dem blau-weissen Dach entdeckt? Es ist der Zytturm, das Wahrzeichen Zugs. Mit seinen 52 m Höhe überragt er die anderen historischen Türme bei weitem." and a "Mehr Information" link.
 - Right Side:** A map of Zug, Switzerland, with a green route highlighted. A yellow circle marks a specific location on the map.
- Footer:** Contains links for "Impressum", "Copyright & Datenschutzerklärung", "Kontakt", and "Legende".

Túrakínálat

Jó gyakorlat: túra-útvonal
kész ajánlat

Többnapos út:

1. Minősített túraútvonal
2. Minősített Szolgáltatások
3. Kidolgozott program terv / ajánlat
4. Egységes hirdetés
5. Csomagban is foglalható – kulcsrakész ajánlat

Szinkronizált
szolgáltatások:

1. Útvonal és útjelzés

- Gyalogos
- Kerékpáros
- Vitorlás
- Kajakos
- Lovas

2. Közlekedés

- Hajó
- Busz
- Vonat
- Autó

3. Szolgáltatások

- Szállás
- Étkezés
- Szerviz

4. Turisztikai vonzerők

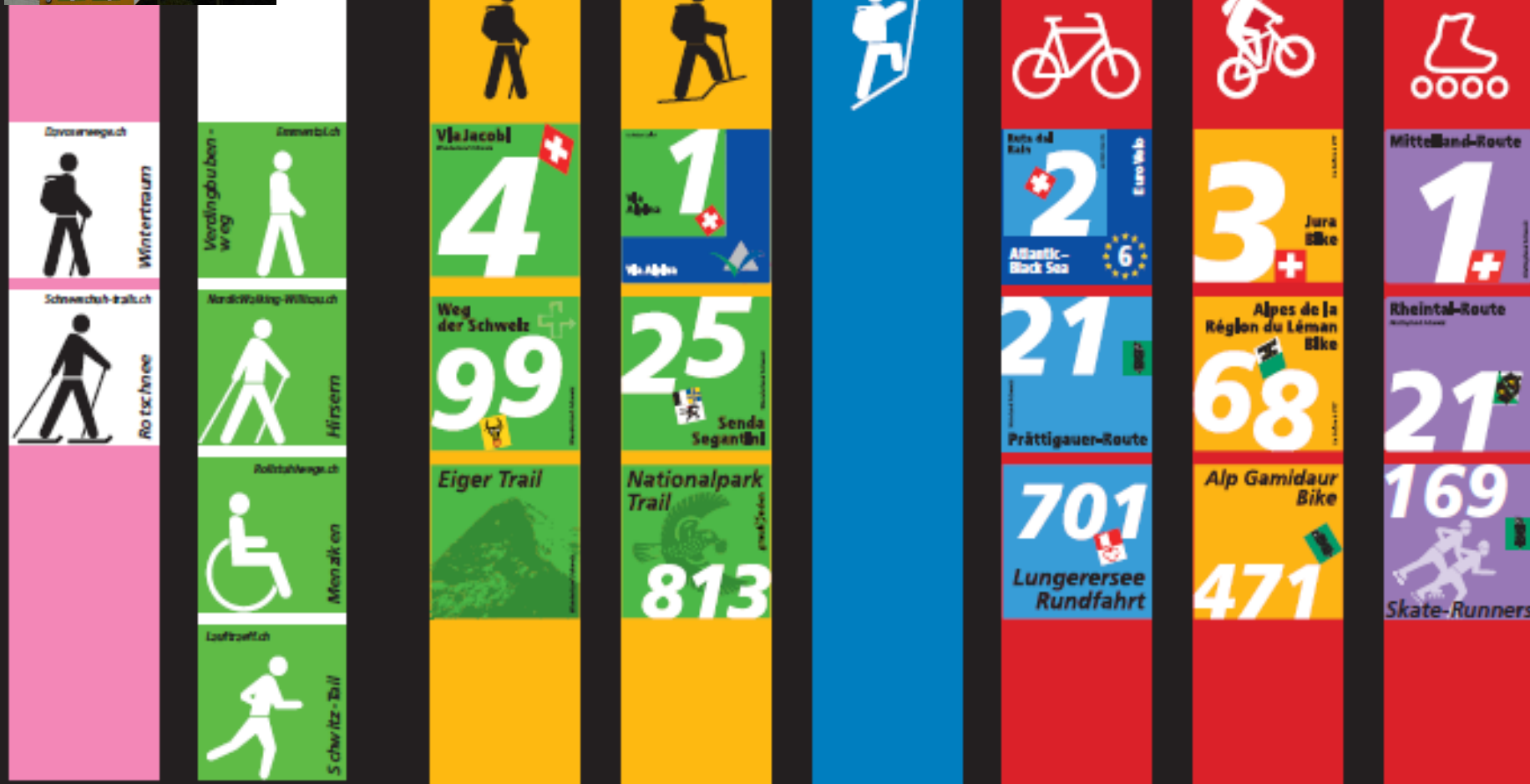
- Kultúra
- Természet
- Épített örökség
- Élmény
- Település info

5. Egységes információ

- Útleírás + térkép
- Digitális média
- Marketing

Jármódok, színek, útvonalak, útpaizsok

Egységes forma és tartalmi szerkezet, központi adatbázis támogatás, Jármód alapú színezés, Kiemelt országos-regionális-helyi útvonaltermékek, egyéni útvonalak és logók beilleszthetősége

Alap útjelzések – Útvonaljelző táblák

Városi környezetben, ha a jelfestés nem megoldható:

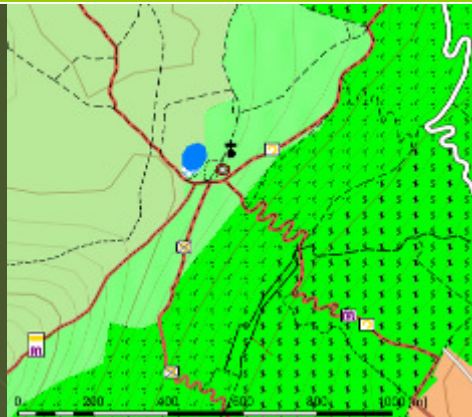

Csomóponti útirányjelző táblák

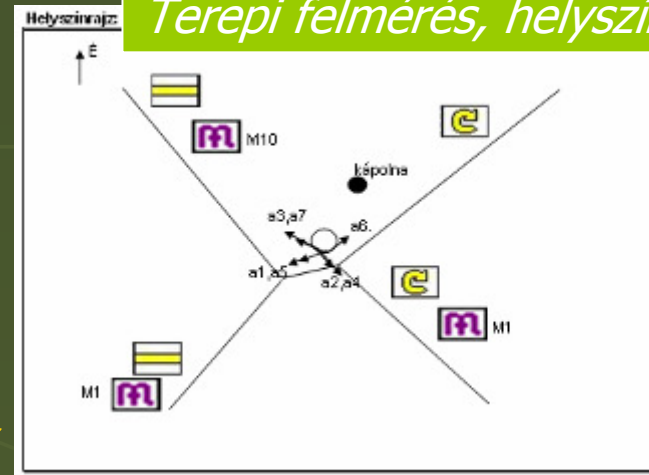

Táblatervezés

Helyszínek kiválasztása

Terepi felmérés, helyszínrajz

Táblák tartalmi tervezése

		J	K	L	M	N
7	Helymegjelölő tábla:					
8						
9	helyszín megnev.	Solymár				
10		(Kökörcsin utca, benzinkút)				
11	magasság tszf	180 m				
12						
13	Útirányjelző táblák:					
14						
15	Sorsz. Jelzés Cél megnev. Píkto Táv Idő Cél megnev. Píkto Táv Idő Jelzés Sorsz.					
16	a1. MÁRIA ÚT MD2 - Máriagyúd-Medugorje felé					a2.
17	Budaliget 1,1 0:20	Solymári vár 3 0:45				
18	Máriaremete 2,1 0:35	Csobánka-Szentkút 13 3:25				
19	Normafa, Szt. Anna-kápolna 10,8 3:00	Dobogókő 24 6:45				
20	Mj.:					Mj.:
21	a3.					a4.
22	Zsiros-hegy 4,6 1:20	Kötők padja 3,5 1:00				
23	Piliszentiván 8,4 2:15	(- P. Hidegkúti Kápolna 4,1 1:15)				
24	Esztergom 39	Virágos-nyereg 5,9 1:40				
25	Mj.:					Mj.:
26	a5.					a6.
27		Alsó-Jegenye-völgy 0,5 0:07				
28		Vizesés 1,1 0:15				
29		Rózsika-forrás				
30	Mj.:					

Engedélyeztetés

Gyártás, kihelyezés

EuropeMobility Magyarországon?

Pl.

Virág motívum: **Pilisi Len**

Csak Magyarországon honos

Hungary**Mobility**

Hungary**Mobility**

Hungary**Mobility**

Hungary**Mobility**

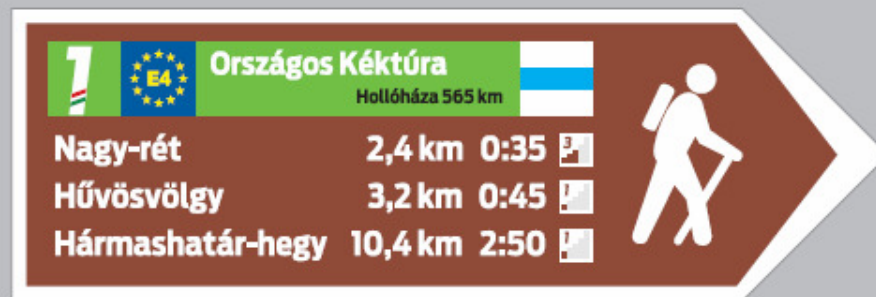
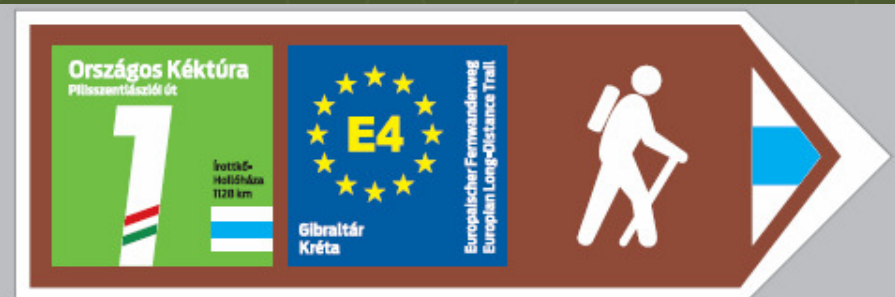
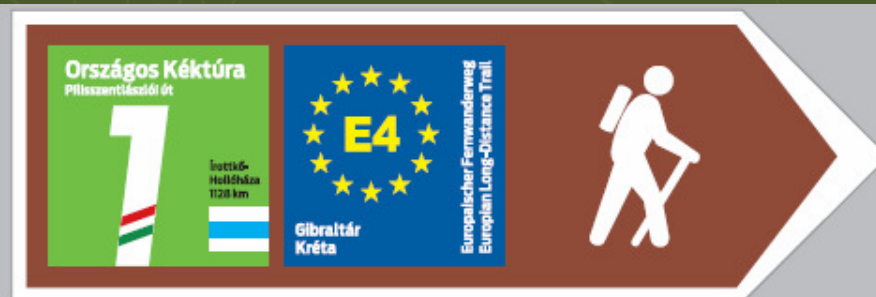
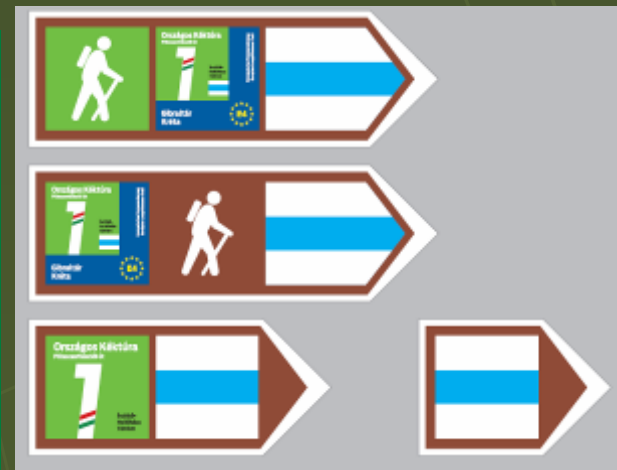
Egységesítés az útirányjelzésben

- ▶ Tervezés alatt,
Egy lehetséges magyar adaptáció....:

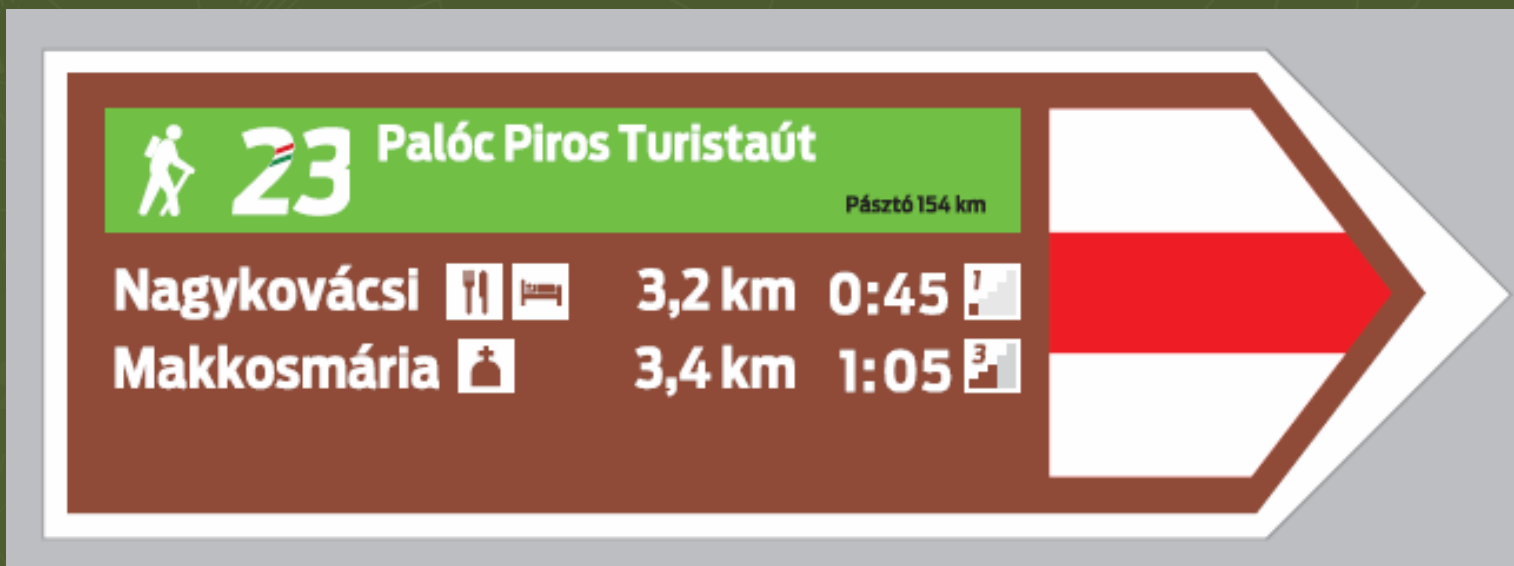
Kéktúra táblavariáció ötletek

PI.

Regionális túraútvonalak

Pl.

Kiemelt helyi útvonalak

Pl.

293 Nagy-Szénás tanösvény

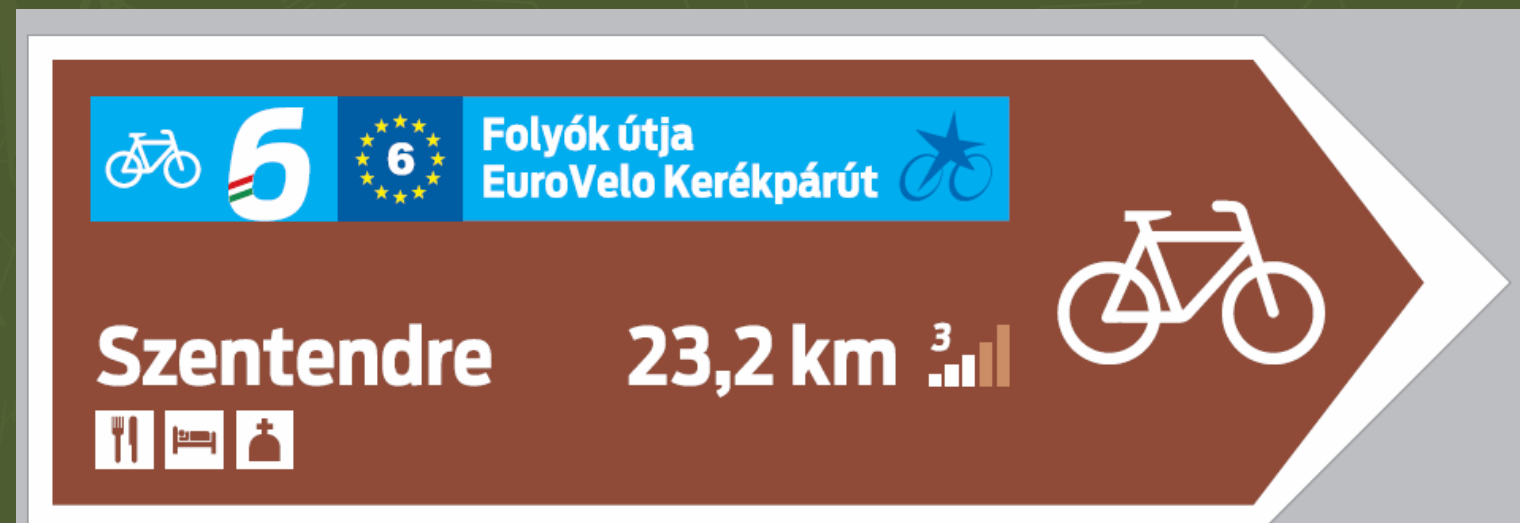
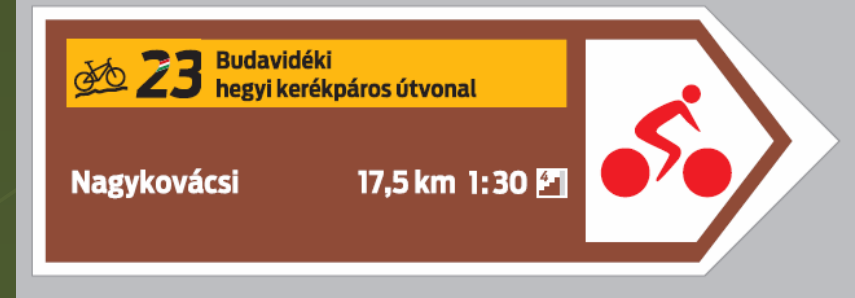
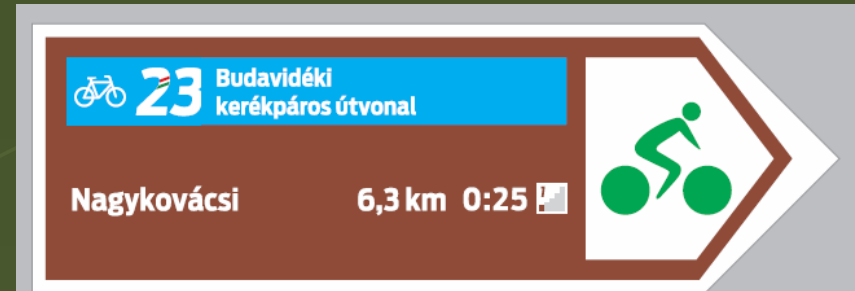
Nagy-Szénás ^{550 m}	3,2 km	1:00	
Nagykovácsi ^{Körtúra}	6,3 km	1:30	

293 Sasok körútja

Nagy-Szénás ^{550 m}	3,2 km	0:40	
Nagykovácsi ^{Körtúra}	6,3 km	1:00	

Kerékpáros útvonalak

Pl.

Zöldutak, zarándokutak, tematikus útvonalak

PI.

7

Kassai Lovasíjász út
www.lovasijaszat.hu

Mária út

4

Mariazell Csíksomlyó

Via Mariae
Pilgrimage Trail 01

293 Budavidéki Zöldút

Nagykovácsi		3,2 km	0:45	
Makkosmária		3,4 km	1:05	

23 Gyöngyök útja
Via Margaritarum
Mátraverebély - Szentkút 300 km

Nagykovácsi		3,2 km	0:45	
Makkosmária		13,4 km	4:05	

4 Mária zarándokút
Via Mariae
Csíksomlyó 850 km

Nagy-rét		2,4 km	0:35	
Hűvösvölgy		3,2 km	0:45	
Makkosmária		10,4 km	1:50	

Kiemelt túraútvonalak rendszere

PI.

Egységes forma és tartalmi szerkezet - terepen, térképen, weben, kiadványokban, stb.

Központi adatbázis támogatás, jármód alapú színezés,

Kiemelt országos-regionális-helyi útvonalak, egyéni útvonalak és logók beilleszthetősége

≡ ○ + ▲
MAGYAR
TERMÉSZETJÁRÓ SZÖVETSÉG

...folyt.köv.

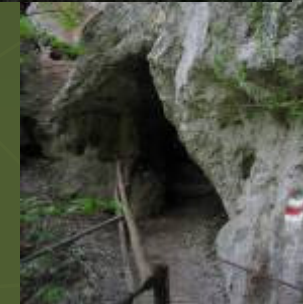
turistaut@termeszettjaro.hu

Az Út...

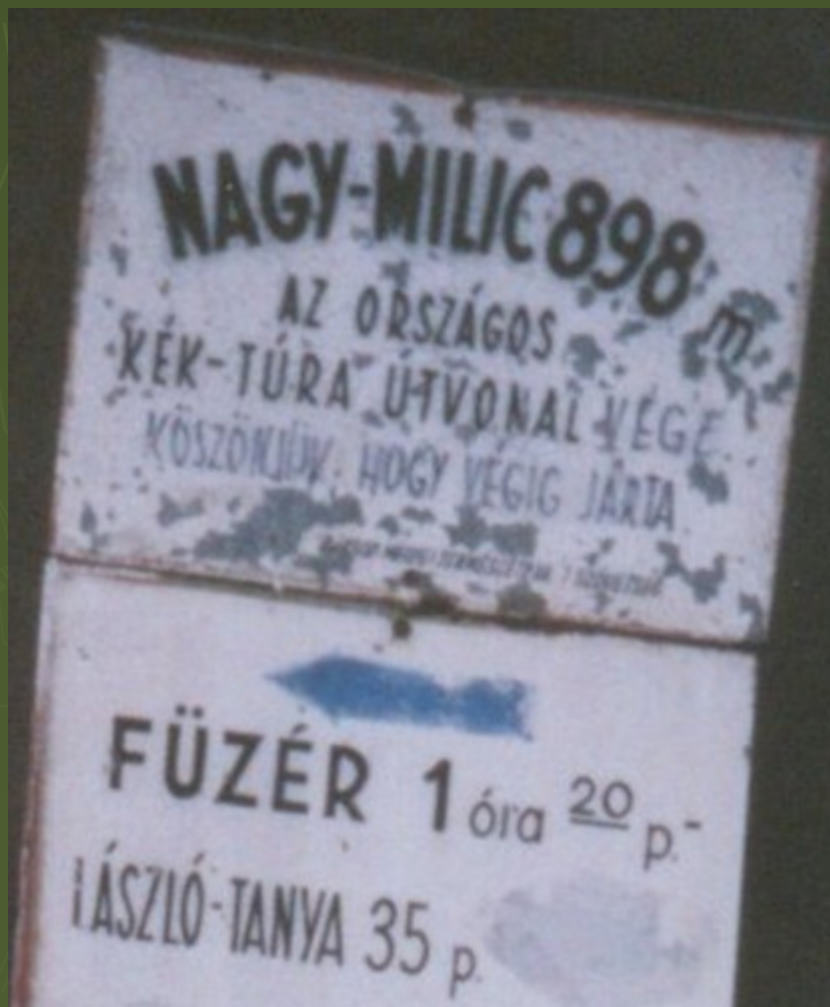

*„Az út örökké megy tovább,
szirtek fölött és fák alatt,
nap nem járta barlangon át,
fürge folyó mentén halad,
halad havon, mit tél szitált,
virágok közt a nyári réten,
pázsiton át és kövön át,
holdsütötte hegyek tövében.”*

(Tolkien)

Itt a vége!

Köszönjük a megtisztelő részvételt!

[Kérjük a névtábla tartók visszaadását.]

turistaut@termeszettjaro.hu

MAGYAR
TERMÉSZETJÁRÓ SZÖVETSÉG

turistaut@termeszettjaro.hu